LIBRARY OF CONGRESS
WASHINGTON D.C.

І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J. Тел.: HEnderson 4-0237 УНС: HEnderson 5-8740 Тел. в Ню Йорку: BArcly 7-4125

РІК LXVI. Ч. 189. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 1-го ЖОВТНЯ 1959 6 ЦЕНТІВ — 6 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, OCTOBER 1, 1959 No. 189. VOL. LXVI.

ГУБЕРНАТОРИ ВИМАГАЮТЬ НЕГАЙНИХ ЗАХОДІВ ДЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ СТРАЙКУ СТАЛЕВАРІВ

Вашингтон. — Губернатори десяти стейтів ЗДА, діткнених тяжко довготривалим страйком сталеварів, звернулися до през. Айзенгавера з проханням призначити спеціяльного особистого репрезентанта, який мав би очолити переговори між представниками сталеварної індустрії та спілки Об'єднані Сталеварні Робітники Америки у справі полагоди робітничих вимог і закінчення страйку сталеварних робітників. Звернулися до Президента з цим проханням, висловленим в окремій телеграмі, губернатори стейтів Пенсилвенія, Мізурі, Массачусетс, Ню Джерзі, Вискансин, Каліфорнія, Колорадо, Мериленд, Міннесота і Мишиґен. В телеграмі стверджено, що тому, що Президент не має часу ні змоги взяти особисто участь в переговорах між обидвома сторонами, добре було б, щоб він призначив для тієї мети когось із видатних американців, який був би безстороннім і користувався довір'ям обидвох сторін та мав відповідний досвід для досягнення порозуміння в справі закінчення страйку. Ще перед одержанням тієї телеграми през. Айзенгавер почав деякі заходи для полагоди згаданого страйку, що триває вже від 16 липня ц. р., значить понад 2 місяці і який уже поширився і ще може поширитися на інші ділянки індустрії. На середу дня 30 вересня Президент запросив до Білого Дому голів і президентів великих сталеварних компаній, як теж і представників робітництва під проводом Дейвіда Дж. МекДоналда. В політичних і господарських колах сподіваються, що Президент звернеться до обидвох сторін з вимогою відновити негайно переговори і довести до закінчення страйку. Водночас із цим Президент мав би попередити представників обидвох сторін, що якщо вони не досягнуть порозуміння, то уряд звернеться до судової влади, щоб вона видала, згідно з Актом Тефта-Гартлі судову заборону страйку, яка обов'язувала б на протязі 80 днів. Як інформують дорадники Президента, департамент юстиції зробив для цього вже всі потрібні законні приготування. Конечність досягти порозуміння в справі страйку сталеварів тим більша, що він спричинився уже до масового безробіття у зв'язаних із сталеварною індустрією ділянках і що останніми днями виникла реальна загроза поширення страйку на 50,000 робітників компаній ,що продукують бляшані консервні пушки.

Президент запевнив Аденауера про незмінність політики ЗДА

Бонн. — Західньо-німецький канцлер Конрад Аденауер дістав від президента Айзенгавера особисте запевнення, що становище ЗДА у справі Берліну і з'єдинення Німеччини не змінилось внаслідок розмов Президента з Хрущовим. Однаково в західньо-німецькому уряді у Бонні, як і в правлінні західнього Берліну настало стривоження у зв'язку зі згадкою през. Айзенгавера на його останній пресовій конференції, що ситуація в західньому Берліні є „ненормальна" та що розв'язка повинна задовольняти всі заінтересовані сторони, Західню і Східню Німеччину, Совєтський Союз і західні держави. Західньо-німецькі чинники стоять на становищі, що Східня Німеччина нікого, крім німецьких комуністів, не репрезентує і що не можна ставити її нарівні з Німецькою Федеративною Республікою. Також фраза про „ненормальну ситуацію" в Берліні вважається аргументом Хрущова. Ото ж настав острах, чи ЗДА не відступили дещо з давніх позицій. Щодо вислову Президента, що ситуація „змінилася", то цей вислів стосується до відкликання Хрущовим погрози під адресою західнього Берліну. Сам Хрущов, запитаний в цій справі журналістом в Москві, признав, що през. Айзенгавер правильно сформулював осягнену згоду: щоб ніякими ультимативними датами не обмежувати дальших конечних нарад у справі Німеччини й Берліну. Однак Хрущов не відступив від своєї концепції — „вільного міста" у західньому Берліні та „конфедерації двох рівних і суверенних німецьких держав", як теж потреби підписання мирового договору з „двома Німеччинами".

Андерсон остерігає Европу в справі торгівлі із ЗДА

Вашингтон. — Секретар торгівлі Роберт Б. Андерсон промовляв на зборах міністрів фінансів і банкирів, які прибули на збори Світового Банку і Міжнародного Монетарного Фонду, і заявив, що ЗДА сподіваються збільшити свій експорт до европейських країн і тим способом зредукувати свій торговельний дефіцит. Коли це не станеться, то уряд мустиме поробити відповідні заходи, щоб це таки могло здійснитися, — остерігав Андерсон. Він не сказав, які це мали б бути заходи, але всі догадуються, що ЗДА в першу чергу зменшили б допомогу закордонові, внаслідок якої уряд цієї країни кожного року видає закордон коло 4 більйони долярів, а ті держави, що цю допомогу дістають, не купують за ті доляри товарів у ЗДА. Андерсон критикував европейські країни і за те, що вони стягнули золото не тільки із ЗДА, але також із недорозвинених держав.

В АМЕРИЦІ

● **Сенатор - демократ** із Ровд Айленду Теодор Френсіс Ґрін в п'ятницю 2-го жовтня відзначає в Провіденсі, Р. Ай., свої 92-гі роковини. Він є найстаршим членом Конґресу від початку його існування. Перед відзначенням своїх народин Френсіс Ґрін промовлятиме через телевізію і радіо.

● **Американські дослідники,** починаючи від 10 вересня і до кінця жовтня, вкинуть між Бостоном і Лонґ Айлендом в океан 2,000 пляшок для дослідження напряму морських течій. В кожній із цих пляшок є дві картки: одна з вияснениям цілі експерименту, а друга — оплачена поштова картка, на якій особа, яка витягне пляшку з води, має написати, коли і де її витягнула.

● **Президент Айзенгавер** проголосив день 11 жовтня „Днем Пуласького". Генерал Казимир Пуласький служив в армії Джорджа Вашинґтона під час визвольної американської війни. Він згинув в бою з англійцями під містом Саваннаг в Джорджії 11-го жовтня 1779 р.

● **В Сан Луїс Обіспо,** в Каліфорнії, живе 12-літній хлопець, учень першої кляси гайскулу, прізвище якого, на бажання батьків, тримають в тайні. Так звані тести інтеліґенції цього хлопця становлять 186, і тому його називають генієм. Стейтова політехніка заінсталювала в його хаті обчислювальні машини, бо місцевий учитель заявив, що в математиці „не може з ним рівнятися". Він сам не здогадується про свою вищість.

КОНҐРЕСОВА КОМІСІЯ ПОЧАЛА ПУБЛІКАЦІЮ ДОКУМЕНТІВ ПРО ЗЛОЧИНИ ХРУЩОВА

Вашингтон. — У понеділок 28-го вересня, отже того самого дня, як совєтський диктатор Нікіта Хрущов вернувся до Москви з 13-денних відвідин у З'єдинених Державах, Комісія Палати Репрезентантів у справі проти американської діяльности випустила першу частину звідомлення, названого „Злочини Хрущова", що є збіркою свідчень і документів про відповідальність теперішнього совєтського диктатора за народовбивчу політику большевиків. У звідомленні називається Хрущова „тираном і вбивником українців і мадяр". Ню Йорк Таймс", інформуючи про появу тієї урядової публікації, дослівно пише:

„Коли совєтський прем'єр повернувся до Москви (з відвідин у ЗДА), конґресова інвестиґаційна комісія опублікувала звідомлення під назвою „Злочини Хрущова". Вона засуджує його, як тирана і вбивника українців і мадярів. Сотні тисяч осіб знищено з його безпосереднього наказу — твердить Палатна Комісія в справі проти американської діяльности. Комісія заповіла ще щонайменше три дальші засуди. Американський нарід не віддав достатньої уваги подвійній ролі, що її грає прем'єр Хрущов. Він приїхав до цієї країни не тільки як голова совєтського уряду але й як голова комуністичної змови, що має на меті знищення капіталістичної системи — стверджено в звідомленні..."

Перша частина звідомлення Конґресової Комісії базована головно на свідченнях відомого американського публіциста, старшого редактора популярного „Рідерс Дайджест", Юджіна Лайонса, який признається, що в молодих роках, працюючи для совєтської пресової аґенції в Ню Йорку, він сам малощо не став комуністом. З цієї небезпеки вилікувало його перебування у Москві в 1927-му році в характері американського кореспондента. У своїх свідченнях перед Конґресовою Комісією Лайонс твердив, що „новий совєтський бос, не зважаючи на свій простацький вигляд, є на ділі одним з найкривавіших тиранів. Він прийшов до влади через гори трупів. Ті з нас, що простелять тепер перед ним червоний килим, почервоніють на обличчі". На тему відвідин Хрущова в Америці Лайонс твердив: „Обмін відвідинами між головами двох урядів, навіть коли б приніс деякі нібито позитивні результати на марґінесі боротьби, мусить виявитись шкідливим для суті боротьби. Він бо малощо не є визнанням перманентности комуністичних могил і підмінює дух спротиву всередині комуністичного світу ..." Назвавши Хрущова тираном, Лайонс назвав його також Сталіновим „довіреним убивником".

Один із чергових випусків цього урядового звідомлення про злочини Хрущова матиме свідчення українців: ред. Петра Павловича, що був очевидцем під час розкопування масових могил хрущовських жертв в його рідному місті Вінниці, ред. Миколи Приходька з Канади, відомого автора англомовної книжки „Один з 15 мільйонів" та інших публікацій Григор. Костюка, Миколи Лебедя, генерального секретаря закордонних справ УГВР, голови Головної Управи ООЧСУ проф. Івана Вовчука, ред. Ю. Дивнича та ряду інших осіб, що були покликані свідчити перед згаданою Комісією.

Д-р Ю. Старосольський керуватиме курсом „розуміння Совєтського Союзу і його народів" у Вашингтонському університеті

Вашингтон. — Д-р Юрія Старосольського запрошено на керівника 8-тижневого курсу „Розуміння Совєтського Союзу і його народів" в місцевому католицькому університеті, що триватиме від 4-го жовтня до 22-го листопада. Курс охоплюватиме різні аспекти проблеми, як геополітика, історія, національні проблеми, політична і партійна система, робітництво, суспільне, культурне і релігійне життя, психологія, економіка, щоденне життя і т. п. Д-р Ю. Старосольський, як довідуємося, прийняв запропонований йому пост керівника того курсу, що відбуватиметься в рямках „Програми навчання для дорослих".

34 ОСОБИ ЗГИНУЛИ ПІД ЧАС ЕКСПЛЬОЗІЇ ЛІТАКА В ТЕКСАСІ

Боффало, Тексас. — В ранішних годинах 30-го вересня із невідомої досі причини літак типу „Електра" експльодував у повітрі, спричиняючи смерть 34 осіб, між ними 6 членів залоги. Літак летів до Ню Йорку, але мав затримуватися у Вашингтоні.

Два міські радні Боффало відкликали свою резолюцію в справі вулиці Мазепи

Боффало. — Місцевий „Івнінґ Нюз" ще з 14-го вересня ц. р. повідомив що два радні того міста, Стенлі М. Маковскі та Стівен Б. Москаль, рішили відкликати внесену ними пропозицію, щоб вулицю „С" в тому місті назвати вулицею Мазепи для відзначення Українського Гетьмана в його 250-річчя. Газета від себе і з покликанням на міського клерка вияснює, що два згадані радні, внісши резолюцію, почали шукати в книгах і з „Енциклопедії Брітаніка" довідались, що того козацького гетьмана, якого вони плянували вшанувати, названо там „зрадником". У своєму листі до міського клерка згадані два радні так вияснюють своє рішення відкликати резолюцію: „Ми внесли пропоновану резолюцію на базі стверджених фактів в листі від Українського Конґресу, з якого ми зрозуміли, що це є встановленим історичним фактом, що Іван Мазепа був національним героєм України. Тепер ми цілком перевірили історію та біографію Івана Мазепи і прийшли до висновку, що його місце в історії дуже суперечне, і тому ми не вважаємо за відповідне змінювати вулиці в Боффало в честь особи, якщо місце тієї особи в історії не встановлене поза всяким сумнівом". Треба сподіватись, що неозначений ближче „Український Конґрес", який уживав заходів в цій справі, уживе тепер додаткових заходів, щоб пп. Маковского і Москаля ліпше познайомити з історією та ролею Мазепи. В „Енциклопедії Брітаніка" (том 15, стор. 129) є справді довша згадка про Мазепу, базована на джерелах: Н. І. Костомаров: „Мазепа і мазепинці" (Петербург 1885) , Р. Нісбет Бейн: „Перші Романови" (Лондон 1905) та С. М. Соловйов „Історія Росії" (Петербург 1895). Не диво, що в тій замітці сказано, що „зрада Мазепи була повною несподіванкою для Петра".

ПОМЕР МИКОЛА ТУТКА СЕКРЕТАР 193-го ВІДДІЛУ У. Н. С.

Микола Тутка, довголітній член і секретар 193-го Відділу УНСоюзу в Тейлорі, Па., помер 21-го вересня ц. р. на 72-му році життя. Покійний походив зі села Перлівці, пов. Станиславів, Західня Україна; став членом УНСоюзу в 1921 році. Полишив у смутку дружину Ксеню.

БОЛЬШЕВИКИ ПОЧАЛИ МАСОВІ ПОКАЗОВІ ПРОЦЕСИ ПРОТИ УКРАЇНСЬКИХ ПОВСТАНЦІВ. — 30 УЖЕ РОЗСТРІЛЯНО

Нюарк. — Місцевий щоденник „Стар Леджер" в недільному виданні з 27-го вересня подав з Києва, без покликання на джерело, таку інформацію: „Київ: Почалися показові процеси проти соток українських повстанців, схоплених під час недавнього відновлення партизанської війни в гористих районах Карпатської України. Перший процес закінчився три тижні тому засудом на смерть 30 повстанців. Їх розстріляно того самого дня. Тисячі українців у мовчазному протесті заповнили свої місцеві церкви. Хоча совєтські цензори припинили заглушування раді опередач „Голосу Америки" на початку відвідин Хрущова в З'єдинених Державах, радіоповідомлення не дійшли до багатьох українських родин. Їхні радіоприймачі сконфіскувала поліція".

Англійський уряд використовує візиту Хрущова в ЗДА у своїй виборчій агітації

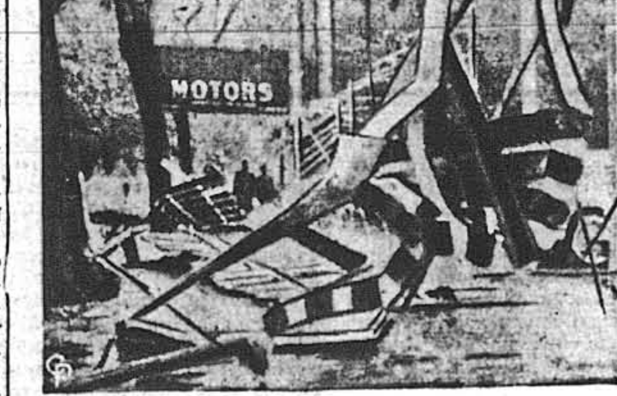
Лондон. — Англійський прем'єр Геролд Мекміллен і його консервативні співпартійці використовують останні відвідини Хрущова в Америці та проголошений наприкінці тих відвідин офіційний комунікат для своєї передвиборчої аґітації. „Чи думаєте — запитував Мекміллен слухачів на великих передвиборчих зборах в Лондоні — що Айзенгавер був би запросив Хрущова та був би погодився на конференцію на вершинах, як би я не рішився був перший „ламати льоди" у східньо - західніх взаєминах і не поїхав був перший до Москви?". Англійські консервативні далі повторюють у своїй аґітації, що вони краще годяться для репрезентування Англії на найближчій конференції „на вершинах" та взагалі в усіх міжнародних конференціях, аніж їх суперники, англійські соціялісти. Консервативни закидають соціялістам, що ці останні не є одностайні в поглядах на міжнародні справи. „Одні з них є за НАТО, інші проти НАТО, одні є за американські бази в Англії, інші проти, — як може така партія вести одностайну закордонну політику" — запитував Мекміллен. Не вважаючи на таку аґітацію, шанси консервативністів в останніх днях — за твердженням американських кореспондентів в Лондоні — зменшились в користь соціялістів. Вибори відбудуться 8-го жовтня ц. р.

Цейльонові грозить міжпартійна боротьба й політична анархія

Кольомбо. — Хоч після вбивства прем'єра С. В. Р. Бандаранайке назверх панує в Цейльоні спокій і урядує новий уряд прем'єра Віяянанди Даганаяке, проте насправді смерть Бандаранайке znівечила дотеперішній бльок, на якому спирався уряд, та відкрила шлях для партійних і персональних сварень, твердять західні обсерватори в столиці Цейльону. Після смерти прем'єра його наступником повинен був стати голова парляменту Шарль Персіваль де Сільва, але він якраз перебував у Лондоні, де несподівано поважно занедужав. Іншими суперниками теперішнього прем'єра, міністра освіти в попередньому уряді, є міністер торгівлі Р. Г. Сенанаяке та міністер фінансів Стенлі де Зойза, який якраз тоді перебував в ЗДА. Цей останній негайно на вістку про атентат на прем'єра відлетів на Цейльон, але прилетів туди вже після заприсяження нового прем'єра. Опозиція заповідає, що буде домагатися передчасного розв'язання парляменту і розписання нових виборів, бо тільки вони зможуть з'ясувати настрої в цейльонському народі після атентату. Сотні тисяч цейльонців прибули з усіх закутин краю поклонитися убитому прем'єрові, що його тіло лежало у відкритій домовині в будинку парляменту.

● **Нікіта Хрущов,** бувши гостем президента Айзенгавера, кілька разів літав гелікоптером. На прийнятті в Пресовому клюбі у Вашингтоні він заявив, що хотів би собі придбати гелікоптер, бо йому дуже подобається ним літати.

Ґураґан Ґрейсі спричинив мільйонові втрати в Каролайнах

Одна з прибережних вулиць у містечку Саваннаг в Джорджії знищена гураганом „Грейсі", що пройшов стейтами Джорджії і Південної Каролайни і спустошив багато міст і сіл

Чарлестон. — Південна Каролайна. — Ґураґан Ґрейсі увійшов до Південної Каролайни коло Чарлестону і зі швидкістю 125 миль на годину пройшов по тому місті та ввійшов до Північної Каролайни, прямуючи до Вірджінії. Американський Червоний Хрест евакуював численних осіб до своїх 90-ох центрів. Ґураґан понищив деякі доми, з інших поздирав дахи, повиривав дерева, які в свою чергу порвали телефонічні дроти. Деякі нижче положені місця залиті водою ,бо зливний дощ спричинив вилив рік. Покищо відома є тільки одна людська жертва цього гураґану, але матеріяльні втрати йдуть в мільйони. Ґураґан Ґрейсі тратить силу ,але спричинить буревії і зливи в дальших стейтах аж по Пенсилвенію, Ню Джерзі і Ню Йорк. За цим гураґаном на океані вже йде інший, який названо „Ганною". — А у горах у Колорадо вже зима, впав сніг на 10 цалів завглибшки, внаслідок чого згинула одна особа, а втрати матеріяльні виносять мільйони.

НАТО ПЕРЕДБАЧУЄ НОВУ КОНФЕРЕНЦІЮ „НА ВЕРШИНАХ"

Вашингтон. — Державний секретар Крістіян Гертер відбув в минулий вівторок 29 вересня ц. р. конференцію з амбасадорами Англії і Франції, сером Геролдом Каччія і Ерве Альфаном, а заступник державного секретаря Лівінґстон Мерчант і асистент Фой Д. Колер окремо інформували 14 амбасадорів, репрезентантів членських держав Організації Північно-атлянтійського пакту (НАТО) про хід і висліди розмов Айзенгавера з Хрущовим. За інформаціями від деяких амбасадорів, вони прийшли до переконання, що найближчою найважливішою міжнародною подією буде нова конференція голів урядів, так звана конференція „на вершинах", та що вона відбудеться перед виїздом президента Айзенгавера з ревізитою до Москви, що передбачується на весну 1960 р. Амбасадори держав НАТО признають, що найбільшою перешкодою для відбуття конференції „на вершинах" була погроза Хрущова з його ноти з 27 листопада мин. року під адресою західнього Берліну. Однаково Айзенгавер, як президент Франції де Ґоль станули на принциповому становищі, що вони візьмуть участь в конференції з Хрущовим, якщо Хрущов не відкличе своєї погрози, яка по суті зводилась до того, що Совєти й східньо-німецькі комуністи силою витиснуть західні держави з західнього Берліну та підпорядкують його східньо-німецькому комуністичному режимові, дармащо формально Хрущов говорив тільки про „вільне місто" та про „закінчення стану окупації" в західньому Берліні. Відкликання цієї погрози сталось тепер в такій формі, що Хрущов погодився, що нової конференції в справі Берліну і Німеччини не можна обмежувати ніякими докладними термінами. Вони признали, що наради над цими проблемами не повинні тягнутись в безконечність, але й виключили будь-які ультимативні реченці. Хрущов зокрема в своїй прощальній заяві підкреслив, що всі спори мають бути вирішувані шляхом переговорів, а не збройною силою. У своїй розмові з Президентом Хрущов — за твердженням часописів — запевнив Президента, що він не мав на увазі ставити Заходові ультиматуму та стосувати методи шантажу. Технічні подробиці — час і місце конференції „на вершинах", її денний порядок, чи вона буде ще попереджена конференцією міністрів закордонних справ, чи ні, все це має вирішитись дипломатичним шляхом. В міжчасі вирішиться теж, який уряд буде в Англії у висліді парляментарних виборів 8 жовтня ц. р.

Хрущов прибув з візитою до столиці комуністичного Китаю

Гонґ Конґ. — Нікіта Хрущов відлетів до Пейпінґу в 32 години після того, як вернувся до Москви з своєї пропаґандивної прогулянки до ЗДА. Він прилетів до столиці червоного Китаю на святкування 10-річчя захоплення комуністами влади на китайському суходолі. Хрущова вітали на летовищі голова комуно-китайської партії Мао Тсе-тунґ, през. Лію Шао-чі, прем'єр Чу Ен-лай і інші комунокитайські „достойники", як також совєтська делеґація, якна вже раніше прибула на ці святкування під проводом Михаїла Суслова. Хрущов у своїй вступній промові прославляв свою подорож до ЗДА та її нібито добрі висліди для миру і співіснування. Це вже третя подорож Хрущова до Пейпінґу протягом останніх чотирьоох років та друга подорож за останніх 14 місяців. Востаннє Хрущов їздив туди літом минулого року. У товаристві Хрущова знаходиться тепер знову міністер закордонних справ Громико й інші його дорадники і з цього міркують, що між большевиками та комуно-китайськими керівниками вожаками відбудуться основні ділові розмови.

Китайські комуністи знову погрожують „визволенням" Формози

Гонґ Конґ. — На відкритті святкувань з нагоди 10-ох роковин заведення комуністичної влади на всьому китайському суходолі, що сталося 1 жовтня 1949 року, відбулися в минулий понеділок в Пейпінґу масові публічні збори, на яких президент Китаю Лію Шао-чі виголосив головну вступну промову. Прославляючи осяги, що їх нібито комуністи мають за час свого правління в Китаї, Лію Шао-чі заатакував в своїй промові З'єдинені Держави, які, мовляв, „все ще окупують нашу територію Тайвань (Формозу) і створюють цим ситуацію, якої уряд „народної" Китайської Республіки не може толерувати". Тому шеф тієї республіки проголосив знову рішення китайських комуністів „визволити" Тайвань, при чому він, комуністичним звичаєм, вилаявся на „злочинну кліку Чіянґ Кай-Шека". На тому зборищі першим від закордонних гостей промовляв представник Совєтів Міхаіл Суслов, який відчитав свою промову, ніби як звернення Хрущова до китайського народу. Наступним промовцем був президент комуністичного Північного В'єтнаму Го Чі-мінґ. Суслов м. і. громив „імперіялістичних ворогів та їх прислужників — ревізіоністів".

У СВІТІ

● **Шах Ірану, Різа Палеві,** заявив, що Іран дуже радо прийняв би допомогу від Москви у формі довготермінових кредитів на закуп промислових товарів в Совєтському Союзі. Іран має в СССР 1,500 миль спільного кордону і тому хоче жити з ним у згоді, але совєтська аґресивна політика створила між цими державами перманентний стан напруження. Іран є союзником ЗДА.

● **В англійських виборах** 8-го жовтня ц. р. візьмуть участь 28 мільйонів виборців, що мають вибрати 630 послів нижчої палати парляменту, так званої палати громад. Англія поділена на стільки виборчих округ, скільки є парляментарних мандатів. Нікому виборцеві не вільно видати на вибори в користь будь-якого кандидата більше, як 450 фунтів, себто $450, а кандидат може щонайбільше видати в своїй окрузі 100 фунтів на кошти комунікації і готелів. Ці приписи виключають виборче перекупство.

● **В Еспанії** засуджено 5 осіб на кару від шістьох місяців в'язниці до 20 років за підготову державного перевороту. 20 років в'язниці дістав Сімон Санчес Монтеро, один із керівних еспанських комуністів.

● **На міжародному ярмарку** в Кольонії американський павільйон присвячений показові хліборобства, харчів і —куховарства. Приявним на відкритті того павільйону був секретар хліборобства Езра Тефт Венсон. Гарні молоді американки на очах відвідувачів павільйону ліплять і смажать пампушки — американські „донати", і безплатно роздають всім охочим. Передбачено роздати 100,000 пампушок.

● **Комуно - мадярський уряд** дозволив відновити Спілку письменників, розв'язану після здавлення революції ,як організацію, в якій найбільше плекалось дух антикомуністичного спротиву. В новій управі спілки нема ні одного з давніх її членів ,а виключно віддані комуністичному режимові другорядні й третьорядні письменники.

СВОБОДА SVOBODA

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N. J.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

НОВА ІЛЮЗІЯ

Пресова конференція през. Айзенгавера з минулого понеділка, як також виголошена в той самий день у Москві промова Хрущова, зараз після його повороту з Америки, кинула трохи більше світла на вислід нарад, що їх Президент і Хрущов відбули наприкінці тижня в Кемпі Дейвіда. А втім, не зважаючи на оптимістичний тон як Президента, так і Хрущова, практично осягнено в тих розмовах мінімально. Зрештою, сам Президент говорить тільки, що „зроблено початок" в осягненні цілі, задля якої запрошено Хрущова до Америки, а саме, щоб „розтопити лід у взаєминах між Заходом і Сходом". А Хрущов заявив, що „тільки політично сліпий чоловік" міг би подумати, що „одною зустріччю і одною подорожжю можна розв'язати важливі міжнародні проблеми".

Єдине, що вдалося осягнути в розмовах Хрущова, це відкликання погрози, яка висіла над світом від жовтня минулого року, що Совєти одностороннім актом передадуть усі свої права на Берлін східньо-німецьким комуністам із заохоченням їх до нової бльокади того міста, яка в свою чергу загрожувала б вибухом війни. Чимраз більше звужуючи свої вимоги щодо передумов для нової конференції „на вершинах", Президент остаточно визнав за невідхильну передумову, щоб така конференція не відбувалась в тіні совєтської погрози. Цю тінь тепер, як заявив Президент на згаданій пресовій конференції, усунено, і тому така конференція відбудеться. Але знову таки нема ніяких нових познак, що конференція „на вершинах" осягне в справі Берліну більше користи, ніж її осягнула скликана спеціяльно для цієї справи Женевська конференція міністрів закордонних справ. Об'єктивно треба ствердити успіх західньої дипломатії, що покищо минулося мариво війни, яке нависло було в зв'язку з Берлінською кризою, і вся ця криза ніби перестала бути актуальною. Відкритим залишається питання, чи треба було для цього аж запрошувати Хрущова до Америки і чи не можна було осягнути те саме маніфестацією одностайного рішення Заходу рішуче протиставитись большевицькій аґресії.

Загально сподівалися, що у висліді нарад в Кемпі Дейвіда будуть припинені всякі дальші атомово-водневі штучні вибухи. Це мало статися ніби задля того, щоб заманіфестувати, що ера холодної війни закінчилась і що зроблено перший крок на шляху до міжнародного роззброєння. Але й ці сподівання завели. Хоч Нікіта Хрущов признав у своєму прощальному слові в Америці, що „ефективна" контроля потрібна в кожній стадії міжнародного роззброєння, проте 10-місячні наради в Женеві над припиненням атомових дослідів й досі не принесли успіху, бо большевики раз-у-раз спротивлялись будь-якій дійсній міжнародній контролі, яка унеможливила б новий совєтський обман.

Цей брак конкретних вислідів із розмов з совєтським диктатором тим цікавіший, що запрошення Хрущова до Америки і його тутешня пропаґандивна кампанія наклали на обох них, Айзенгавера і Хрущова, наче моральний обов'язок — доказати американському народові і всьому світові, що цей експеримент вартий був сполученого з ним риску. В цій візиті Хрущова Президент заанґажував просто свій престиж, — так само Хрущов забагато говорив про мир і співіснування, щоб не потвердити тих слів будь-яким наявним ділом. Тим часом тих діл ще нема. Покищо треба задовольнитись дипломатичним запевненням Президента, що „зроблено поступ". Годі вважати за „поступ" обіцянку Хрущова, що він ніби звернеться в своїй недалекій зустрічі з комуно-китайськими ватажками, до їх „великодушности", щоб вони звільнили з в'язниці п'ятьох, роками придержуваних в Китаї, американських громадян.

Адлей Стівенсон повторює за англійським прем'єром Мекмілленом, що „треба говорити й говорити" і що з такого говорення вийде користь для миру, так само, як з протцевенства до „говорення", із браку безпосередніх контактів і розмов, наростає небезпека війни. Вже покійний Дж. Ф. Доллес і за ним Крістіян Гертер твердили, що дипломатія супроти большевиків вимагає спеціяльної техніки, при чому терпеливість і твердість — однаково важливі засоби. Прихильники концепції „говорення" раз-у-раз пригадують, що треба було понад чотириста засідань, поки одного дня Совєти несподівано погодились стягнути свої війська з Австрії і повернути їй самостійність. Отож те саме ніби може статися з Берліном та об'єднанням Німеччини. Але під час таких безконечних переговорів атмосфера не стане кращою, якщо не буде ніяких познак дійсного поліпшення міжнародної ситуації. Майбутні розмови з большевиками, особливо підготовлювана конференція „на вершинах", має проходити в тому дусі, як були ведені наради в Кемпі Дейвіда. Але ми вже мали „духа Женеви", і він теж не закінчив остаточно холодної війни, а створив тільки епізодичну ілюзію. Всі познаки такої нової ілюзії має й кінцевий результат запрошення і відвідини Хрущова в Америці.

СПРАВА ОПІКИ НАД МОЛОДДЮ

23 і 24-го вересня в Ню Йорку на виїзній сесії сенатська підкомісія, очолювана сенатором Томасом С. Геннінґсом, проводила переслухання в справі зростаючого в останньому часі числа злочинів, доконуваних нелітніми особами, головним чином учасниками так званих ґенґів. Цього року з руки членів різного роду ґенґів згинуло 11 осіб, з того таж 5 осіб припадає на останній місяць. Таким чином злочини нелітніх стали проблемою не тільки того міста, в якому вони доконуються, і не тільки губернатора Нюйоркського стейту, але й законодатної частини уряду ЗДА — Конґресу.

На цій підкомісії зізнавали такі особи, як посадник Ню Йорку Роберт Ваґнер, губернатор стейту Нелсон Рокефеллер, суперінтендант шкіл Ню Йорку д-р Джан Теобалд, сенатор Джекоб Джевітс, суддя Лібовіц та інші. Всі вони давали поради, як найкраще поборювати злочинність нелітніх, але не звертали уваги на те, що сприяє цій злочинності.

Суддя Найвищого Стейтового Суду Джан Е. Кон ствердив, що 70 відсотків із 23,000 убивств і 100,000 поранень, доконаних протягом одного року в цій країні, могло б не статися, коли б була більша контроля продажу зброї. Посадник Ваґнер і губернатор Рокефеллер вимагали посилити боротьбу проти продавців наркотиків, бо між нелітніми злочинцями є значний відсоток наркоманів. Суперінтендент шкіл д-р Теобалд нарікав на недостачу спеціяльних поправно-виховних шкіл.

Найгостріших заходів у поборюванні злочинности нелітніх домагався суддя Лібовіц. Він заявив, що треба припинити доплив нових мешканців Ню Йорку із Порто Ріко і південних стейтів, бо найбільше юних злочинців є між негритянським і порторіканським населенням Ню Йорку. Він сказав, що порторіканського населення в місті є тільки 7 відсотків, а число злочинів, поповнених нелітніми порторіканцями, становить аж 22.3 відсотка. Ще гірше свідоцтво дає статистика негритянській частині населення, якого в місті є коло 11 відсотків, а число злочинів, поповнених особами негритянського походження, становить аж 46.3 відсотка.

Голова Порторіканської Громадської Самопомочі Джозеф Монсеррат старається послабити враження від статистики, наведеної суддею Лібовіцем і подає інші статистичні дані, але справа не в більше чи менше точній статистиці, а в чомусь іншому.

Склалося так, що цього року найбільше клопоту поліції спричиняють ґенґи, учасники яких є порторіканського походження, що стверджує і преса і радіо й телевізія, які звичайно не подають національного походження злочинців. Але справа не в приналежності до тієї чи іншої національної групи, бо в Ню Йорку, крім згадуваних, є також негритянські, італійські та ірляндські ґенґи.

Всіх цих нелеґальних молодечих організацій є коло 150, із загальним числом членів у віці від 14-ох до 19-ох років коло 7,500. Всієї молоді в Ню Йорку в цьому віці є коло 1,600,000 — тож відсоток молоді в ґенґах незначний. В Ню Йорку при команді поліції існує Відділ для справ молоді, що співпрацює з громадською інституцією Молодечою Радою. Ця Рада має 73 працівників і нав'язала безпосередні контакти з 90 ґенґами і посередні з 25 ґенґами. З членами 35-ох ґенґів вона не має найменших зв'язків.

В останньому часі чути голоси, які гостро критикують діяльність і навіть саме існування Молодечої Ради, бо вона, мовляв, толерує діяльність цих незаконних організацій. Представник Ради обороняється так:

„Ґенґи існують. Ми є єдиними з-поміж усіх інших організацій, які працюють з ґенґами на конструктивній основі. Ми знаємо, що не всі члени ґенґів остаточно зіпсовані. Багато з них пристали до ґенґів під натиском злочинних елементів, і варто працювати ,щоб їх врятувати з багна злочину".

Пропонують ще й інші способи поборювати злочинність серед молоді, зокрема — завести „поліційну годину", щоб після 10-ої години вечора малолітнім особам не вільно було виходити на вулицю. Але губернатор Рокефеллер слушно заявив, що це була б кара для чесних юнаків, а злочинці однаково не зважали б на поліційну годину. Інші радять збільшити число поліцистів на вулицях, і посадник Ваґнер обіцяв це здійснити. Ще інші вимагають, щоб поліція гостріше відносилась до юних злочинців, але комісар поліції заявив, що поліцисти можуть діяти тільки в рямках загальних інструкцій. Є ще проєкт, за яким членів ґенґів, які ще не доконали жадного злочину, але є вже потенціяльними злочинцями, треба було б приміщувати в таборах праці, де вони переходили б громадський вишкіл і навчалися якогось ремесла. Цей проєкт підтримують губернатор Рокефеллер і посадник Ваґнер.

Всі ці пропозиції мають на меті ліквідацію вже існуючих злочинних організацій і поборювання злочинности. Але ніхто не плянує нічого такого, що знеохочувало б молодь бути членами ґенґів. Як уже згадувано вище, членами їх є юнаки від 14-ох до 19-ох років. Хлопці в цьому віці хочуть щось робити, чимось бути, виконувати таку працю, в якій вони могли б виладувати надмір своєї енергії, бо часто з недбайливости батьків перестають ходити до школи або пропускають лекції.

Дехто з переслуханих у сенатській підкомісії вимагав, щоб на справу юнацької злочинности передусім звернули увагу батьки. Поліційні слідства виявляють, що нелітні злочинці — це переважно діти, які по дві-три ночі не бувають вдома ,а батьки зовсім цим не турбуються.

Ніхто не подумав над тим фактом, що члени ґенґів не належать до жадних таких організацій, як скавти, хлоп'ячі клюби, спортові товариства, релігійні юнацькі організації і т. п. Посадник Ваґнер обіцяє підсилити нюйоркську поліцію на 1,500 поліцистів. Коли б Молодеча Рада, яка має всього лише 73 працівників, могла б збільшити число їх до 1,500, то напевно можна було б тоді мати куди більші успіхи у перетворенні злочинних організацій в корисні для громадянства молодечі організації, члени яких влаштовували б публічні змагання і виховувалися на корисних громадян.

Відомо, що провідниками в ґенґах є переважно злочинні особи, яких не можна направити, але їх можна позбутися при допомозі ще не зіпсованих морально членів ґенґів. В цій справі повинні співпрацювати церкви, школи, молодечі організації, добродійні установи, відповідні міські аґенції, поліційний атлетичний клюб та інші установи, бо це справа великої ваги.

Українська спільнота Ню Йорку може бути горда з того, що поважна частина нашої молоді працює в Пласті, СУМА та в різних спортових і інших юнацьких організаціях, і не шукає собі місця в таких шкідливих організаціях, як ґенґи. Українські батьки і все наше громадянство повинно підтримувати наші молодечі організації та школи українознавства, бо в них — запорука доброго й доцільного виховання нашої молоді.

Можна сміливо твердити, що якби до нюйоркських юнацьких організацій належав такий самий відсоток юнаків, який належить до українських, то в Ню Йорку не було б проблеми ґенґів і злочинности нелітніх.

Любомир О. Ортинський

ФАЛЬШІВНИКИ НАЙНОВІШОЇ ІСТОРІЇ

З нагоди двадцятиріччя вибуху другої світової війни і нападу Гітлера на Польщу варшавська режимова преса присвячує багато місця висвітленню подій з вересня 1939 року, вміщуючи статті не лише про саму воєнну кампанію, але й про стосунки в Польщі перед війною. Зокрема зайнялися цією тематикою тижневик „Політика" і „Нова Культура", перший — політично-проблематичний журнал, другий — відповідник паризької польської „Культури". Очевидно статті в обох тижневиках односторонні, націлені на повну компромітацію урядів незалежної Польщі і на вибілення політики СССР супроти тодішньої Польщі. Треба признати, робота ця роблена субтельно і для мало поінформованого читача навіть переконливо. Автори статтей на тему „Двадцять років тому", передусім Гофман з „Політики", цитують документи і спогади колишніх польських міністрів і генералів, пригорщами черпають цитати з виданих у 1936 р. споминів ген. Славой - Складковського („Стшемпи мельдункув") і зі свідчень генералів, що в 1945-1947 років повернулися з Англії до Польщі і написали свої причинки до ситуації в польській армії і до т. зв. „вересневої кампанії".

Впарі з польською режимовою критикою передвересневої Польщі, яка, до речі, в багатьох випадках не позбавлена правди, забрала слово на цю ж саму тему українськомовна варшавська газета „Наше Слово". Проте, вона взяла приціл не на дискримінаційну національну політику тогочасної Варшави, а . . . на українських націоналістів, на цілий визвольний український рух. І так, у вересневому числі цієї газети появилася стаття п. н. „Про забудькуватих їздців на гітлерівському возі" пера якоїсь особи, що приховується за трьома буквами М. Т. Щ., мабуть, громадянина Щирби, політрука „Нашого Слова" і вірного вислужника Москви вже не від сьогодні. Криптонім М. Т. Щ. вже відомий читачам „Нашого Слова" з „переписування" або інакше — безцеремонного фальшування найновішої історії українських визвольних змагань. Ряд гістеричних його пашквілів на наше минуле появився минулого року в газеті, але внаслідок масового спротиву читачів був на якийсь час перерваний. Тепер, видно, М. Т. Щ. дістав дозвіл продовжувати, і видрукував першу статтю, що є, мабуть, початком нової серії.

Завдання, яке поставили перед М. Т. Щ. наказодавці, просте: компромітувати український визвольний рух, утотожнюючи його з гітлеризмом. Тактика, довгими роками практикована в большевицькій пропаґанді, спершу дуже грубо й незугарно, а в останньому часі дещо поліпшена, яка зводиться до твердження: низи і середина українського підпілля й УПА дійсно боролися проти гітлерівської окупації, націоналістична гора була запродана Берлінові і без винятків перед ним вислуговувалась. Таке вже можна було вичитати в „Радянській Україні" і в деяких статтях у „Вітчизні" та „Дніпрі". Але ця „тонкість" не дійшла ще до варшавського політрука,а може він неспроможний її застосувати і тому вживає штампів ще з часів Сталіна. Ось, наприклад: „Якщо взяти українське націоналістичне середовище ,то серед нього найбільш активними, послідовними пропаґандистами й реалізаторами співпраці з гітлеризмом були керівники Організації Українських Націоналістів (ОУН) та Греко-Католицька Церква". Кинувши таке ствердження, автор поспішає зараз же розправитися з тими українськими авторами, які, як автор „Української Повстанської Армії" (1953), якого він, до речі, цитує, доказують безпідставність закиду про „патронування і піддержування німцями українського самостійництва та про українське ґерманофільство й вислуговування німцям". Для тієї цілі він перераховує: відділи полковника Сушка в 1939 р., леґіон під командуванням Романа Шухевича і Дивізію, як коронних свідків на доказ, що український національний визвольний рух був аґентурою гітлеризму. Спростивши собі в такий спосіб завдання і розраховуючи очевидячки, на малу поінформованість читача, він у своїх дальших висновках загнався в дуже незручну для себе ситуацію. Виставивши бо твердження, що всі без винятку лідери українських національних організацій вислуговувалися перед Гітлером, він пише: „Восени 1944 р. німці повипускали з таборів С. Бандеру, А. Мельника, Я. Стецька, Т. Боровця та інших . . ." Над логічним питанням, як це було можливе — одночасно сидіти в німецькому концентраку і вислуговуватися перед гітлерівцями — пропаґандист з „Нашого Слова" не застановився, і так воно пішло до друку.

Коли читаємо в згаданій статті наведене безглуздя і ряд йому подібних фальшивок та очевидної брехні, в нас насамперед постає співчуття до українського читача „Нашого Слова" в Польщі, який мусить вичитувати оплюгавлювання і наявне фальшування найновішої історії визвольних змагань свого народу. Бо коли він читає навіть польську режимову пресу і критику в ній польського національного табору, то бачить, що вона все таки зберігає принаймні вигляд об'єктивности, намагається арґументувати логічно свої твердження і, хоч підтасовує цитати з опублікованих матеріялів, не фальшує їх брутально, як це робить автор в „Нашому Слові".

В зв'язку з висвітлюванням вересневих подій 1939 року, польська еміґраційна і режимова преса приносять багато матеріялу про ситуацію в Польщі перед 1939 роком. Тут і там можна знайти в них натяки на українську справу. В Лондоні видано два томи історії Побуґ-Маліновського, друга частина якої багато місця присвячує розглядові українських справ. Ці матеріяли в переважній більшості тенденційні і висвітлюють справи з польської точки погляду. Дотепер ще нема у нас навіть спроби зібрати історичні матеріяли, що представляють події на Західній Україні під час польської окупації так, як ми їх бачимо. Для прикладу, нема історії УНДО, яке відіграло поважну ролю в леґальному житті українців під Польщею і яке провадило діяльність не лише на форумі польського парляменту ,але й перед Лігою Націй. Поза кордонами батьківщини, навіть тут, в ЗДА, живуть діячі згаданої й інших леґальних західньо-українських партій, і вони повинні подбати, щоб і наша найновіша історія не світила білими плямами, яких в нас вже й так багато.

STATEMENT OF THE OWNERSHIP, MANAGEMENT, CIRCULATION, ETC., REQUIRED BY THE ACTS OF CONGRESS OF AUGUST 24, 1912, AND MARCH 3, 1933

Of Svoboda (Liberty), published daily except Sundays, Mondays and Holidays at Jersey City, New Jersey, for October 1, 1959.

State of New Jersey, County of Hudson.

Before me, a Notary Public in and for the State and county aforesaid, personally appeared Dmytro Halychyn, who having been duly sworn according to law, deposes and says that he is the Business Manager of the Svoboda (Liberty) and that the following is, to the best of his knowledge and belief, a true statement of the ownership, management and the circulation, etc., of the aforesaid publication for the date shown in the above caption, required by the Act of August 24, 1912, as amended by the Act of March 3, 1933, embodied in section 537, Postal Laws and Regulations, printed on the reverse of this form, to wit:

1. That the names and addresses of the publisher, editor, managing editor, and business managers are: Publisher: Ukrainian National Association, Inc. (A fraternal), 83 Grand St., Jersey City, N. J.

This newspaper is published by the Ukrainian National Association, Inc., a fraternal organization, duly incorporated under the laws of the State of New Jersey, under the supervision of the Supreme Executive Committee, whose names and addresses are as follows:

Dmytro HALYCHYN — Jersey City, N. J.
Roman SLOBODIAN — Jersey City, N. J.
Jaroslaw PADOCH — Jersey City, N. J.
Joseph LESAWYER — New York, N. Y.
Anna HERMAN — Maplewood, N. J.
Dmytro HALYCHYN — Business Manager, 83 Grand St., Jersey City, N. J.

2. That the owner is: Ukrainian National Association, Inc. (a fraternal organization) (no stockholders), 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

3. That the known bondholders, mortgages, and other security holders owning or holding 1 per cent or more of total amount of bonds, mortgages, or other securities are: None.

4. That the two paragraphs next above, giving the names of the owners, stockholders, and security holders, if any, contain not only the list of stockholders, and security holders as they appear upon the books of the company but also, in cases where the stockholder or security holder appears upon the books of the company as trustee or in any other fiduciary relation, the name of the person or corporation for whom such trustee is acting, is given; also that the said two paragraphs contain statements embracing affiant's full knowledge and belief as to the circumstances and conditions under which stockholders and security holders who do not appear upon the books of the company as trustees, hold stock and securities in a capacity other than that of bona fide owner; and this affiant has no reason to believe that any other person, association, or corporation has any interest direct or indirect in the said stock, bonds, or other securities than as so stated by him.

5. That the average number of copies of each issue of this publication sold or distributed, through the mails or otherwise, to paid subscribers during the twelve months preceding the date shown above is 20,100

DMYTRO HALYCHYN, business manager.

Sworn to and subscribed before me this 23rd day of September, 1959.
CHARLES H. KLEIN, Notary Public of N.J.
(Seal) (My commision expires Jan. 20, 1963)

Комуністичний режим на Мадярщині проти лібералізації політики

Будапешт. — Комуністична партія на Мадярщині оприлюднила заяву про свою програму на найближчий час і практично виключила зворот у сторону ліберальнішої політики. Засудивши „ліві помилки" колишнього прем'єра Матіяша Ракочі, вона водночас натаврувала „ревізіоністичну групу Імре Надя" та заповіла продовжування боротьби проти „контр-революційного ревізіонізму, націоналізму й шовінізму". В господарській ділянці партія далі фаворизує важкий промисл та заповідає збільшення продукції на 65 до 70 відсотків в 1965 році в порівнянні з теперішнім станом продукції. Так само партія натаврувала „тенденції в робітничих спілках усамостійнитись і звернутись проти партії" і заявила, що ці „шкідливі тенденції зліквідовано". Комуністична партія на Мадярщині нараховує тепер, за офіційними даними, 450.000 осіб, замість 900.000 членів з часу перед революцією в 1956 р., але партійний секретаріят стверджує, що „кар'єристи і ворожі елементи" вийшли з партійних рядів.

Жінки в Швайцарії ступнево здобувають політичні права

Женева. — Найдемократичніша країна в центрі Европи, одночасно з ноторійно найвищим стандартом життя і найтвердшою валютою, маленька Швайцарія, все ще є найбільш назадницька коли річ іде про політичну рівноправність жінок. В минулу неділю у плебісциті чоловіків в кантоні Нойштатель 11.240 голосами проти 9.738 признано жінкам повну, активну і пасивну рівноправність. Це тільки другий такий кантон, бо першим був французький кантон Во, який ті самі права признав жінкам в лютому цього року. Сподіваються, що ще в цьому році таке саме рішення прийме чоловіче населення в Женевському кантоні. Всі ці три кантони — французькі, — зате в німецьких і італійських кантонах все ще жінки політично упосліджені. Все ж, збільшились шанси жіночого руху в Швайцарії за повну рівноправність.

С. Риндик

ХОДІМ НА ГОРОД

(6)

Ще перед першою світовою війною, за царя Миколи, трапився був такий випадок: до Києва приїхала була одна дивна особа. Її називали „Девіца Марго". Чи це була справді „девіца", чи щось інше, не знати, але мала вигляд вірутної дівчини, і якби не голос, то ніхто б нічого не подумав. А тож голос! Виступала на сценах і ревла страшним басом, наподоблюючи Шаляпіна. Треба було закривати очі, щоб не бачити, або вуха, щоб не чути. Одне з двох. Бо коли відкрити очі і вуха, то ставало гидко. Таке саме враження роблять і „девіци марґо" з кучерявого племени, коли починають піяти півнем. Така „девіца" пророкує конче якесь лихо. Тому, як тільки, бувало, об'явиться така піялка в нас, мама негайно ловила її і відносила жидам на продаж. Ще ласка Божа, що було кому цю паскуду їсти. Продавши курку й відійшовши далі, мама плювала й казала:

— Уроки на сороки, а помисли на коромисли. Тьху!

А тепер на закінчення ще два слова про синичок. Мені здається, що це найкращі пташки наших городів. Особливо багато їх восени, коли достигає реп'яхове насіння на межах під плотами. Вони щебетливо й радісно виклььовують те насіння і за це треба їм дуже дякувати, бо інакше на другий рік реп'яхи заглушили б не тільки город, а й ввесь континент. Батько, бувало, дивиться на ті реп'яхи, дивиться на них, а потім каже:

— І навіщо Господь Бог дозволяє, щоб така паскуда росла на світі?

Але сам нічого з ними не робив, сполягаючись на синичок. А синички справлялись добре, конкуруючи з горобцями. До снігу вже не було ніде ані зеренця. І тоді можна було ловити тих милих пташок цілими табунами. Тільки, бувало, наставиш клітку на щигля, тільки насиплеш туди трохи сім'я, як дивись, а дверцята вже ляснули, і в клітці метушиться цілий табунець синичок. Береш і викидаєш. Бо насамперед шкода таких милих сотворінь, а подруге, синички такі самі співаки, як горобці, хібащо гамірливіші.

При цій нагоді мушу щось сказати й про горобців, хоч як не хочеться. Вони теж належать до городників, але не сіють і не жнуть, тільки крадуть. Це — професіональні злодії. Правда, в їх мові ця діяльність називається іншим словом — цвірінь — і не означає злодійства, тільки чисте добродійство і виконується, як кожне добродійство, з радістю і з великою сатисфакцією. Горобці тримаються господарства, хоч не мають сталого пристановища в ньому і ночують де-будь, а взимі під стріхою в козака. Найбільшим полем злодійства для них є город, особливо тоді, коли там достигає материнка, а ще більше соняшник.

Соняшникове насіння, може, найбільший дар сонця, і тому соняшник не ховається від сонця, а безнастанно тягнеться до нього, як теля до корови. Але сонце не дає йому молока, а відразу масло, і те масло збирається по окремих фасочках-зернятках. Шкода тільки, що гороб'ячі дзьобики твердіші від тих фасочок і розбивають їх, як ніде нічого, і вибирають масло, а череп'я від посуду викидають на землю. Коли дати горобцям волю, то на соняшникових решетах залишаються тільки посередині невеличкі купки дутлів, порожніх недорослих зернят. Масла ані знаку. Тому ми гонимось за горобцями, обкидаємо їх грудками і клянемо найстрашнішими прокльонами. Але горобці цим не переймаються, скоро забувають усяку нагінку і знову сідають на решета і коять біду. Єдиний спосіб проти цього привселюдного злодійства — обмотати соняшникові решета шматами. Так одного разу мама й зробила. Ми позбирали де яке було дрантя: старі подерті мішки, штани, спідниці, сорочки й таке інше. Цим дрантям мама пообгортала соняшникові решета і поперев'язувала шнурками на петельках.

І так соняшникове насіння спокійно дозрівало. А кляті горобці, хоч раз-у-раз розглядалися до соняшників і сідали на шмати, нічого не могли зробити. Ми тільки сміялися з них.

А за два тижні мама сказала нам:

— Ходім, діточки, на город. Пора різати соняшники!

Ми з великою радістю полетіли на город. Кожне з нас відчувало на устах присмак соняшникового масла.

Мама смикнула за петельку першого соняшника і відкинула мішок . . . а там ані одного зеренця! Ми глянули на землю — ані однієї лушпайки!

Мама до другого соняшника — таке саме!

Мама до третього — те саме!

І таке сталося з усіма соняшниками. Ми впали на землю і гірко заплакали. І мама присіла до нас і плакала. Плакала і кляла:

— Бодай тим горобцям, що це вчинили, вилущило що їм наймиліше!

Це вже було напередодні Ленінського царства . . .

Але треба кінчати.

Пізня осінь . . . Де стояла високодорідна кукурудза, залишилось саме штурпаччя. А поміж штурпаками, вздовж цілого загону, вийшли на світ Божий родини гарбузів, усякої масти і всякої міри. Є між ними велетні, що несила з місця зрушити. А в кожному всередині повно населення. „Без вікон, без дверей повна хата людей". За якийсь час мама понесе те населення до олійниці. Там його присмажать і нароблять пахощів на все село, а потім витиснуть із нього кілька бутлів пахучої олії. Мама напече пирогів із жовтим горошком, а я братиму один по одному і, надломивши його та напустивши всередину олії, їстиму. Буду їсти і буду дуже намагатися, щоб не заплакати, бо така смакота, що сльози самі тиснуться з очей!

Пізня осінь . . . На городі пусто. Вже й гарбузів немає. Тільки на межі, під плотом, червоніють ягоди свербигузу. Вони зм'якли, напучнявіли і повні смачних повидел. Можете їсти, скільки душа запрагне. Тільки виплььовуйте вусаті кісточки, щоб потім не свербіло.

А тепер назад до благословенної Америки!

Кінець

Бути членом Українського Народного Союзу, значить належати до такої української організації, яка об'єднала в Америці й Канаді найсвідоміші українські сили в один ідейний моноліт та поставила його на службу нашим країнам та нашому поневоленому українському народові!

БАВАРСЬКО-НІМЕЦЬКІ СУДИ ВИПРАВДУЮТЬ ҐІТЛЕРІВСЬКІ ЗЛОЧИНИ - СУПРОТИ УКРАЇНИ

(У справі відшкодувань для українських політв'язнів).

Цими днями найвищий баварсько - німецький суд „Ентшедіґунґссенат", видав після 18-місячного розглядання справи відшкодування для українських жертв гітлеризму негативне рішення, відмовляючи українським політв'язням права на відшкодування як політично - переслідуваним.

Це рішення видане в справі д-ра Петра Мірчука, але має засадниче значення. В ході довгого процесу баварське міністерство фінансів погоджувалося визнати шляхом домовлення („ферґляй"-у) право д-ра П. Мірчука на відшкодування й виплатити йому вимагане ним відшкодування, якщо він відокремить свою власну справу від загально - українського питання протигітлерівської боротьби й не вимагатиме в своїй справі засадничого рішення: але д-р П. Мірчук відмовився від такого полагодження справи й зажадав, щоб у його справі як прецеденсі суд видав засадниче рішення щодо права українських політв'язнів на відшкодування. Тому найвищий баварський суд видав оце врешті в цій справі рішення засадничого характеру.

Своє відмовне рішення щодо права українських політв'язнів на відшкодування згідно з параграфом 1 Закону про Відшкодування „BEG" обосновує баварсько - німецький суд твердженням, що, мовляв, боротьба ОУН під час другої світової війни не була політичною боротьбою проти гітлеризму ,але боротьбою української нації проти інтересів німецької нації, та що, мовляв, українців арештовано тоді й в'язнено в концлагерах не як політичних противників націонал - соціялізму ,але як тих, що загрожують безпеці німецької нації; а для таких закон відшкодування не передбачає.

Інакше кажучи, баварсько-німецькі суди офіційно і з власної волі визнали гітлерівську злочинну політику супроти України німецькою національною політикою й тому виправдують варварські злочини гітлерівського режиму супроти українців як законні „засоби для охорони інтересів німецької нації".

Про злобно - вороже наставлення баварсько - німецьких судів до українських жертв гітлеризму свідчить хоча б факт, що розгляненя й вирішення однієї тільки цієї справи розтягнено на 18 місяців (6 розправ у кілька або й кільканадцяти тижневих відступах), хоч вже на першій розправі судові було предложено всі потрібні документи; одну розправу, наприклад, суд „визнав конечним" переложити на 6 тижнів для того, щоб листовно спитати д-ра П. Мірчука, чи він не знає теперішньої адреси кол. губернатора Галичини Ляша, який загинув в 1943 р... А в „обоснуванні" відмовного присуду ні словечком не опрокинено предложені документи, аргументи, свідчення німецьких свідків та наукові опінії німецьких науковців і політиків у користь українських політв'язнів. Зміст і форма того „обоснування" виразно свідчить про те, що відмовне рішення було готове вже заздалегідь, і тому то всі документи й аргументи, що їх суд, бажаючи видати негативне рішення, опрокинути логічно і згідно з правосуддям не вмів, просто — зіґнорував.

Остаточне рішення з справі відшкодувань для українських жертв гітлеризму видасть найвищий всенімецький суд „Бундесґеріхтсгоф" як четверта й найвища інстанція в справах відшкодувань. Значить ,боротьба українських політвїязнів за свої слушні права на відшкодування, яка триває вже 15 літ, ще триває.

Та тим не менше, рішення баварсько - німецьких судів являються історичними документами відносно питання, як оцінює гітлерівську політику супроти України й українського народу сьогодішня демократична Німеччина: засуджує її вона як злочинну політику гітлерівської кліки, чи вважає її національною політикою всього німецького народу і як таку виправдує її.

Союз Українських Політв'язнів, Реф. відшкодувань.

У Филаделфії відбувся З'їзд Об'єднання колишніх Вояків УПА в ЗДА

5 та 6 вересня 1959 відбувся у Филаделфії, в приміщеннях ОБВУА, IV З'їзд Об'єднання колишніх Вояків УПА в ЗДА при участі 26-ти делеґатів із станиць Дітройт, Клівленд, Ню Йорк, Филаделфія та Шикаго. Відкриваючи З'їзд, голова Об'єднання сотник Сорочак привітав гостей та учасників З'їзду та підкреслив, що З'їзд відбуватиметься в 15-ту річницю повстання УГВР-УПА та в 12-ту річницю Рейду частин УПА на Захід. Рейд цей, говорив друг Сорочак, засвідчив перед цілим світом про визвольну боротьбу українського народу в рядах УПА-ОУН під керівництвом УГВР. До ділової Президії З'їзду увійшли С. Левицький — голова, А. Ґереґа — — заст. голови та І. Дмитрик і Р. Мац як секретарі. Голова привітав Зїзд та зарядив одномінутову мовчанку для вшанування пам'яті погиблих друзів. Слідували привіти З'їздові, що їх надіслали: ЗП УГВР, ген. секретар М. Лебедь, Братство УСС, Братство 1 УНА, Український Народний Союз і Ліґа Української Молоді Північної Америки, а усно вітали З'їзд проф. Л. Шанковський — член УГВР, побр. І. Поритко — від Головної Управи ОБВУА, ред. М. Вайда — від Асоціяції Преси, М. Лабунька від ОПВВУ, та М. Федак — заст. голови Об'єднання кол. Вояків УПА в Канаді.

З'їзд вислухав доповідей д-ра В. Маркуся та д-ра Я. Пеленського на тему „Стан і перспективи української визвольної справи та проф. Л. Шанковського на тему „Польський військовий історик про УПА. Критичний коментар". По доповідях комісії З'їзду продовжували свої праці. Увечорі, заходами филаделфійської Станиці, що була господарем З'їзду, відбулася товариська вечірка, на якій продемонстровано фотомонтаж із боротьби УПА на Рідних Землях, що його висвітлив М. Федів з Торонта.

В неділю о год. 9.30 продовжувано наради. Вполудне відправлено в грек.-кат. та православній церквах заупокійні Богослужби за сл. п. ген. Т. Чупринку та поляглих товаришів зброї. По полудні о год. 2-ій продовжувано наради З'їзду. Після звітів членів Головної Управи та голов Станиць, голова Статутової Комісії С. Левицький подав проєкт зміни статуту Об'єднання, що його з малими змінами схвалено IV З'їздом. З'їзд ратвердив проєкт відзнаки Об'єднання. До нової Управи Об'єднання увійшли друзі: д-р М. Ріпецький — голова, Л. Жулинський — заст. голови, Ю. Лопатинський — секретар, С. Левицький — орг. реф. М. Озимко — фін. реф., Ю. Котляр — референт суспільної опіки. Як вільні члени ввійшли до Головної Управи І. Хома, А. Ґереґа, В. Сорочак. До Контрольної Комісії ввійшли, М. Березинський, С. Ґудзик та С. Кіхтан. Товариський Суд — С. Ґула, І. Дмитрик та В. Камінський.

З'їзд прийняв постанови про поліпшення співпраці на форумі ОБВУА, наладнання співпраці з Товариством був. Вояків УПА ім. ген. Т. Чупринки, наладнання видавничої діяльности та активної співпраці з канадським Об'єднанням кол. Вояків УПА. З'їзд закликав членів Об'єднання до списування споминів пр освою участь в боротьбі УПА.

Ю. Л.

America: Espirito Sport Fraternite

Під цим кличем, що в українському перекладі означає „Американський дух братерства через спорт", відбулися в Шикаґо 3-ті Панамериканські Ігрища від 27 серпня до 7-го вересня ц. р. Вони почалися на стадіоні Солджерс Філд величавими церемоніями, з яких найбіль- атракцією була атомова версія запалення Панамериканського Вогню, що заступила традиційний грецький смолоскип, починаючи нову добу в історії модерніх спортових здвигів. В програму відкриття входили: 24 гарматні постріли, випуск 5 тисяч голубів, офіційна промова д-р Мілтона Айзенгавера та імпозантна дефіляда атлетів. Церемонію закінчили пописи молоді та виступ національних груп, в цьому числі теж і українців.

Роман Дубляниця

Треті Панамериканські Ігрища згуртували коло 2,200 атлетів із 24 держав обидвох американських континентів, які змагалися в 27 ділянках спорту. З українців у цих Ігрищах брали участь три змагуни від ЗДА (Снилик, Стахровський, Кулішенко — футбол) та два від Арґентини (Оленяк — футбол, Бота — бокс).

Чисельно найбільшу репрезентацію виставили ЗДА (325 мужчин і 83 жінки), тому то насвітлюватиму осяги, виходячи з американської точки порівняння. Починаючи від королеви спортів — легкоатлетики, треба сказати, що назагал американці, як можна було сподіватися, домінували в більшості конкуренцій, добуваючи 28 перших місць на загальне число 32 можливі. Дуже великий поступ зробили вони в довгодистансових бігах, про що найкраще свідчить подвійна американська перемога в маратоні, потрійна перемога в бігу на 3,000 метрів з перешкодами та сензаційне 1-ше місце в бігу на 5,000 метрів. —Цей двобій американця Делінджера проти фаворизованого арґентинця Суареза на фініші був одним із найбільше драматичних в історії Панамериканських Ігрищ. Несподіваної поразки зазнали одначе легкоатлети ЗДА в 1,600 м. штафеті, а вже таки найбільшою сензацією була їх комплетна невдача в бігу на 400 м. (до речі типова американська конкуренція), де всі три перші місця зайняли змагуни Федерації Західніх Індій. Поза зга- даними вислідами не було поважніших несподіванок. Десятизмаг, куля, диск, ратище і скоки (і в чоловічій і в жіночій компетиціях) належали американцям. Бразилієць Да Сільва переважав у трискоку.

Ще виразнішу американську перевагу можна було завважити в плаванні. Сусіди з півдня і півночі не мали тут великих шансів. Крім одної золотої медалі мехіканця Гакіоля в чоловічих скоках із трамполіну — всі інші перші місця завоювали пливаки ЗДА. Вони, завдяки виростаючим молодим талантам, представляють поважну загрозу для Австралії в найближчих Олімпійських Ігрищах.

Як що йдеться про інші спорти, то американці зреґабілітувалися в чоловічій кошівці, виказалися найкращими в чоловічій відбиванці та зробили великий поступ у водному м'ячі та футболі. Цей останній особливо цікавий, коли взяти до уваги високий рівень турніру та факт, що наші копуни добули в ньому не тільки бронзову медалю,, але й вибороли офіційну перемогу проти Бразилії 5:3, яка зайняла 2-ге місце, після Арґентини.

Гімнастика надалі залишилася ахіллевою п'ятою в ЗДА, а американські успіхи в тенісі — слабі.

Назагал спортові осяги Третіх Панамериканських Ігрищ в світовому маштабі — досить пересічні, проте в порівнянні з попередніми Панамериканськими Ігрищами вони подивугідні, особливо коли взяти до уваги цілу низку встановлених нових панамериканських рекордів.

Найбільшою болячкою Ігрищ у Шикаґо була нефахова організація змагань та дуже слаба фреквенція глядачів. Більше зацікавлення шикаґівської публіки бейсбольними змаганнями Вайт Сокс-ів, як Панамериканськими Ігрищами, ледве чи виправдує господарів перед гостями, особливо в аспекті того великого клича, який я дозволив собі поставити як заголовок статті.

Роман Дубляниця

● **Жінка** засудженого на 30 років тюрми совєтського шпигуна Рудольфа Абеля, який відбуває кару в Атланті, прислала зі Східньої Німеччини 10,000 долярів адвокатові Джеймсові Донавановi, який був призначений на оборонця Абеля на розправі в Ню Йорку. Адв. Донаван пожертвував ці гроші трьом університетам — Фордгамському, Колумбійському і Гарвадському.

Український Народний Союз і „Свобода" це твердиня українців у вільному світі, які мають за собою 65-літню історію провідництва в політичних, соціяльних та культурних змаганнях нашої іміграції в Америці.

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

● **Авторський Вічір Миколи Понеділка** відбудеться в п'ятницю, дня 2-го жовтня ц. р., в Літературно - Мистецькому Клюбі в Ню Йорку. Письменник- гуморист читатиме під час цього вечора збірку гумористичних нарисів під назвою „Армія". Початок о год. 8-ій веч.

● **Видавництво „Карпатська Зоря"**, що його очолює д-р Василь Вереш, влаштовує в п'ятницю, дня 2 жовтня ц. р., пресово - громадську конференцію у —справі видання адресно-інформативного довідника про українців у ЗДА. Доповідь про потребу такого видання виголосить д-р Олександер Соколишин. Відбудеться ця конференція в залі Українського Інституту Америки в Ню Йорку (при 2 Іст 29 вулиця), о год. 6.30 вечора.

● **Першу нагороду за сучасне прикладне мистецтво** на вис- Гіл, Филаделфія, одержала п. Наталія Лук'янович, що виставила власної роботи вишиті низинкою драперії, хлоп'ячі та жіночі сорочки, подушку та рушники, що обрямовували різьблений хрест та образ Матері Божої. Повищі експонати, вміщені зі смаком у шафі, займали центральне місце у залі, напроти вхідних дверей, притягаючи загальну увагу та зацікавлення майже виключно американської публіки.

● **Нова Дирекція УМІ**, обрана на Загальному З'їзді Учителів Українського Музичного Інституту в Ню Йорку уконституувалася в такому складі: проф. І. Соневицький — директор, проф. М. Байлова — заступник директора, проф. І. Недільський — секретар і проф. В. Грудин — предсідник теоретичних предметів. Перше засідання Дирекції УМІ відбулося в четвер, дня 24-го вересня 1959 р., на якому м. ін. вирішено заанґажувати окремого адміністратора УМІ на шк. р. 1959-60.

● **В американському музичному журналі „Piano Guild Notes"** за місяці липень — серпень 1959 року на першій сторінці поміщено редакційну статтю про життя і діяльність проф. Р. Савицького. В цій статті відома загально — американська організація „The National Guild of Piano Teachers" вітає свого нового члена в особі Романа Савицького, директора і професора УМІ та всіх українських учителів, об'єднаних у цій музичній інституції, якої централя знаходиться в Ню Йорку і має 14 відділів в 9-ох стейтах ЗДА.

● **Деякі часописи в Римі**, що репрезентують консервативних італійців, критикують виданий властями дозвіл на продаж серед руїн старовинного Колізею — американських ковбасок та кока-коли. Італійські традиціоналісти твердять, що це — профанація славетних руїн, але уряд пояснює, що тепер така сила американських туристів оглядає руїни Колізею, що треба піти їм назустріч в їхніх смаках.

Повідомляється Свояків, Приятелів та Знайомих, що в ДЕСЯТУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ, це є

в СУБОТУ, 3-го ЖОВТНЯ 1959 року
в год. 7:30 рано
відправиться
ПАНАХИДА
а в НЕДІЛЮ, 4-го ЖОВТНЯ 1959 р.
в год. 12:00 вполудні
відправиться
в церкві св. о. Миколая — при Райс і Оклей
СЛУЖБА БОЖА
за
бл. п. Богдана ПЕЛЕНСЬКОГО

бувшого професора гімназії в Любліні, колишнього старшини австро-угорської армії, а опісля Української Армії УНР в роках 1918-1919 Визвольних Змагань.

Рівночасно повідомляється, що дня 3-го ЖОВТНЯ 1959 року, рано, відправиться СЛУЖБА БОЖА і ПАНАХИДА за бл. п. Б. ПЕЛЕНСЬКОГО в Овіґо, коло Ню Йорку.

До участи в поминальних Богослуженнях і про молитви за спокій душі Покійного просять:

Дружина — СТЕФАНІЯ в Шикаґо
Син — д-р ЯРОСЛАВ ПЕЛЕНСЬКИЙ в Овіґо

Замість квітів на могилу
бл. п. д-ра РОМАНА СТАВНИЧОГО,
вшановуючи пам'ять Дорогого Приятеля,
складають пожертву в сумі — $ 20.00
на допомогу Українському Студентству „КоДУС"
через „Самопоміч" в Ню Йорку
Д-р. Володимир і Марія БІЛОЗОР — з доньками Наталкою, Ольгою і Оксаною

ПРИВІТАННЯ

Управа Злученого Українського Американського Допомогового Комітету у Филаделфії
вважає собі честю привітати
з ЮВІЛЕЄМ 70-РІЧЧЯ
ВИСОКОПРЕПОДОБНОГО ОТЦЯ ПРОТОЄРЕЯ
Йосипа ЖЕЛЕХІВСЬКОГО,
пароха у Провіденс, Ровд Айленд.

Отець Протоєрей Йосип Желехівський співпрацював з нашим Комітетом від перших його починів. Головно завдяки Отцеві Протоєреєві Йосипові Желехівському, який підписав багато анонімних ашурансів у переселенчій акції ЗУАДКомітету, наш Комітет мав нагоду переселити багато українських родин до Провіденс і взагалі до стейту Ровд Айленд Отець Протоєрей Йосип Желехівський теж дав велику поміч нашому Комітетові в приміщенні нових поселенців у ЗДА.

Складаючи це прилюдне признання для праці Отця Протоєрея Йосипа Желехівського і нашу щиру подяку за його труд, ми пересилаємо Йому наші щирі вітання з нагоди Ювілею і побажання ще довгих років життя для свого народу.

25-го вересня 1959 року.

За Екзекутиву ЗУАДКомітету:
Д-р Володимир ҐАЛАН — президент

Увага! Увага!
АМСТЕРДАМ і ОКОЛИЦЯ!
ЗАХОДАМИ ТОВАРИСТВА ім. І. ФРАНКА
266-го ВІДДІЛУ УНСОЮЗУ в АМСТЕРДАМІ
— відбудеться —
в суботу, 3-го жовтня 1959 р.
в церковній залі св. Миколая
при вул. Пулавського, ч. 24 — в Амстердамі, Н. Й.
ЮВІЛЕЙНИЙ БЕНКЕТ
на пошану
65-ліття
Українського Народного Союзу
З БАГАТОЮ ПРОГРАМОЮ.
Головну ювілейну промову виголосить
д-р ЯРОСЛАВ ПАДОХ — гол. секретар УНСоюзу.
ПОЧАТОК — в год. 5:30 по пол.
Після бенкету відбудеться
ЗАБАВА З ТАНЦЯМИ
До участи в цім ювілейнім союзовім святі запрошує все місцеве Громадянство
ЮВІЛЕЙНИЙ КОМІТЕТ

64-ий Відділ Союзу Українок Америки
в НЮ ЙОРКУ
запрошує ВП. П. ГРОМАДЯНСТВО на
Осінній
РАВТ МОЛОДІ
— що відбудеться —
в суботу, дня 14-го листопада 1959 р.
в залях
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ
в НЮ ЙОРКУ.

64-ий Відділ Союзу Українок Америки
в НЮ ЙОРКУ
запрошує ВП. П. ГРОМАДЯНСТВО на
III. МИСТЕЦЬКУ
ВИСТАВКУ ЖІНОЧОЇ ТВОРЧОСТИ
— що відбудеться —
в днях 11-го до 25-го жовтня ц. р.
в УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДНОМУ ДОМІ
ч. кімн. 31/II — в Ню Йорку.
Виставка буде відкрита:
в СУБОТИ й НЕДІЛІ — від год. 11:00 до 9:00 вечора,
в БУДНІ ДНІ — від год. 7:00 до 9:00 вечора.

„Якщо потребуєте доброго матеріялу для промови на традиційному Листопадовому, Січневому чи Шевченківському концерті, то візьміть до рук цю книжку д-ра Шлемкевича. В ній знайдете те, чого шукаєте".
(„Українські Вісті" — Едмонтон)
М. ШЛЕМКЕВИЧ
ВЕРХИ ЖИТТЯ І ТВОРЧОСТИ
ПРОМОВИ — ДОПОВІДІ
Книжка має 160 сторінок.
Ціна — 2.00 дол.
Замовляти просимо на адресу:
"SVOBODA"
P. O. Box 346 — JERSEY CITY, N. J.
ОСОБЛИВО СВОЄЧАСНА І ПОТРІБНА КНИЖКА

Літ.-Мистецький Клюб в Ню Йорку
В П'ЯТНИЦЮ, 2-го ЖОВТНЯ 1959 р.
— відбудеться —
АВТОРСЬКИЙ ВЕЧІР
Миколи Понеділка
на якому письменник прочитає
збірку гумористичних нарисів п. наг.: „АРМІЯ".
ПОЧАТОК — в год. 8:00 вечора.

УВАГА! УВАГА!
ВУНСАКЕТ й ОКОЛИЦЯ!
Католицька Парохія
у Вунсакет
запрошує на
Осінній ПІКНІК
в НЕДІЛЮ,
4-го ЖОВТНЯ 1959 р.
Початок — в год. 2:00 п. п.
(На випадок непогоди програма в церковній залі в год. 3:00 по пол.)

В суботу і неділю, 3-го і 4-го жовтня 1959 року
на вакаційній Оселі УНСоюзу
„СОЮЗІВЦІ" — Керґонксон, Н. Й.
— відбудеться —
Великий
ВІДБИВАНКОВИЙ ТУРНІР
в конкуренції
ЧОЛОВІКІВ ТА ЖІНОК
за перехідні чаші „СВОБОДИ" та „СОЮЗІВКИ"
Турніром проводить Ланка Відбиванки СУАСТ (Схід).
Початок змагань:
в СУБОТУ, 3-го ЖОВТНЯ — в год. 11:00 рано.

УКРАЇНЦІ ТОРОНТА й ОКОЛИЦЬ!
З нагоди такої важливої події в житті і розвитку
КАНАДІЙСЬКОЇ УКРАЇНИ,
як нею, без сумніву, є відкриття
КАНАДІЙСЬКОЇ КАНЦЕЛЯРІЇ
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ
як і з нагоди
65-річчя цієї найбільшої у вільному світі Української Установи
та 20-річчя її найбільшої канадійської Станиці,
432-го Відділу УНСоюзу,
— відбудеться —
в НЕДІЛЮ, 4-го ЖОВТНЯ 1959 року
в год. 6:00 вечорі
в АВДИТОРІЇ УНО — при 297 College Street
ЮВІЛЕЙНА СОЮЗОВА ІМПРЕЗА і БЕНКЕТ
з відповідною мистецькою програмою та виступами промовців.
До участи в імпрезі запрошені:
федеральний міністер праці Канади —
дост. Михайло Стар,
головний предсідник УНСоюзу —
Дмитро Галичин
та головний редактор „Свободи" —
А. Драган.
ДО УЧАСТИ В ЦІЙ ЮВІЛЕЙНІЙ ІМПРЕЗІ ЗАПРОШУЄМО ВСІХ ГРОМАДЯН ТОРОНТА і ОКОЛИЦЬ.
За інформаціями і білетами вступу (в ціні $ 2.50 від особи) звертатись до екзекутивного секретаря Канадійської Канцелярії Українського Народного Союзу
БОГДАНА ЗОРИЧА
в канцелярії УНСоюзу — при 297 College Street — Tel.: WA 4-6302.

Увага ДІТРОЙТ!
Заходами Метрополітального Відділу
УКРАЇНСЬКОГО КОНҐРЕСОВОГО КОМІТЕТУ
в ДІТРОЙТІ
у ФОРД АВДИТОРІЮМ — (Woodward — Jefferson)
СВЯТКОВА АКАДЕМІЯ
з нагоди 250-річчя смерти Гетьмана Івана Мазепи
в неділю, 11-го жовтня 1959 р. — в год. 2:30 по пол.
Увага ОКОЛИЦЯ!
В ПРОГРАМІ: Промови конґресмена Авґуста Е. ЙОГАНЗЕНА та проф. Віктора ДОМАНИЦЬКОГО.
В мистецькій частині: Хор „ТРЕМБІТА" — дириґент К. ЦЕПЕНДА, Оркестра СУМА — Дітройт — дириґент д-р В. КУШНІР, деклямація — КРИВУЦЬКА та ін.
Метр. Відділ УКК в Дітройті

● ПРАЦЯ ●
● HELP WANTED MALE ●

Юнаки — Мужчини!
КУХОВАРСЬКІ ПОМІЧНИКИ
РОЗВОЖЧИКИ ТОВАРІВ
ХЛОПЦІ В АВТОБУСАХ

Подаємо знамениту нагоду, щоб вивчити професію, в якій завжди зможете заробити на життя. Треба знати дещо по-англійськи.
Перша винагорода
$ 50 — $ 57
Добра нагода для швидкого підвищування на праці в керівних компанійних ресторанах в Ню Йорку.
◉ Багато добрих користей!
◉ Службові уніформи
◉ Дарові знамениті обіди!
Довідуватись щоденно від 9:00 ранку до 3:00 по п.
Stouffer's
RESTAURANT
Для заінтересованих — службовий вхід.
3 East 57th Street
New York, N. Y.
PL 3-1989

● ДО ВИНАЙМУ КІМНАТИ ●

Умебльована
КІМНАТА
з ХАРЧУВАННЯМ
для жінок або мужчин, на долині міста в Нюарку.
Телеф.: MArket 4-3987

● ПРАЦЯ ●
• HELP WANTED FEMALE •

ГОСПОДИНЯ
Спання на місці, ввічлива для дітей, власна кімната, рекомендації, мусить говорити дещо по-англійськи.
Tel.: LOwel 7-0884
in Englewood, N. J.

Дівчата — Жінки!
БУФЕТ
ЗНАЙОМЛЕННЯ
З КУХНЕЮ
Добра нагода дістати в руки професію, яка дасть Вам життєве утримання.
Перша винагорода
$ 50 — $ 57
Добра нагода для швидкого підвищування на праці в керівних компанійних ресторанах в Ню Йорку.
◉ Багато добрих користей!
◉ Службові уніформи
◉ Дарові знамениті обіди!
Довідуватись щоденно від 9:00 ранку до 3:00 по п.
Stouffer's
RESTAURANT
Для заінтересованих — службовий вхід.
3 East 57th Street
New York, N. Y.
PL 3-1989

Купуйте в підприємствах що оголошуються в „Свободі"

Нещаслива сімка і знівечені вакації

(Фейлетон)

Заповідалося якнайкраще. Хоч вакаційні аристократи відбули свої ферії в липні, та в серпні так випогодилось, що я прибігла з праці додому з вигуком:

— Їду, їду!

— Чи не на Союзівку? — якимсь дивним голосом, не поділяючи мого ентузіязму, обізвався мій старий.

— А чому б і ні? — сказала я і тим започаткувала чергову дискусію на побутові теми. Вони у нас частенько відбуваються, і заздалегідь можна передбачити їх перебіг, техніку змагання і безрезультатне закінчення.

— Бо найкращий відпочинок у себе в хаті, — продовжував старий. — Робиш, що хочеш! А там уставай на означену годину, їж, коли тебе покличуть, а не коли голодна, переодягайся шабльоново і балакай з тими, що якраз тобі не до вподоби. Крім того, одягайся у штанці короткі, довші й довгі. А це для тебе при твоїх двісті фунтів і ногах як довбеньки...

— Що?! — крикнула я. — Передовсім не двісті, а 199 фунтів. А крім того, чи ти забув, як говорив: „мої любі ноженята?" А тепер довбеньки?

— Чого з дурощів людина не говорить... А ти це тридцять років пам'ятаєш — посміхнувся він.

Мені у висках почала сильніше стукати кров. А старий повів мову далі.

— А нашим українцям геть чисто перевернулось в голові. Допалися трохи до грошей і грають мільйонерів. Хто ж бо таке бачив! Їде одна з другою на тиждень і 21 сукню купує, крім всяких інших додатків. Таж для статечної жінки цих речей вистачило б на ціле життя.

— Яку двадцять одну сукню? — перебила я — Ми з тобою вже 30 літ живемо, і ти ніколи жадними сукнями не цікавився, не то що рахував. Чи ти хворий? Навіть якби я стала була перед тобою в сукні з чистого золота, то ти й того не зауважив би. Встромиш те носище в книжку чи газету — і нічого перед собою не бачиш. Мабуть уже, забув, яка я й на вигляд.

— Носище?! А забула, як говорила: „Мій любий носульчик?

— А так. Як зійде любовна полуда з очей, то тоді речі називаємо їх назвами — огризнулась я.

— Як хочеш знати, як до чоловіка промовляти, то научися у Ганни Черінь...

І пірнувши в „Прометея", що тільки тяжка оправа з окулярів чорніла, як совині брови, почав читати:

Люби мене ні більш, ні менш,
Люби, як досі вмів,
Не додавай нових імен
Нових пестливих слів.

— Побачимо, якої вона на римує через 10 років, недармо далі натякає на „полин", — заглянула я через його плече і закінчила:

Полин скуштуєш іноді.

Готуйся ж наперед.

— Але не відбігаймо від теми. На „Союзівку" ти не поїдеш! Марнотравства я не буду толерувати, — рішуче заявив він. Вхопив „Свободу", тицьнув мені під ніс.

— Ось, читай! — сказав. „Сім гарненьких на сніданння, сім відповідних до обіду і сім до вечері".

Я видерла йому газету з рук і прочитала фейлетон: „Їду на Союзівку". — Ось де заковика, — подумала я, — ось через віщо я буду цього року пріти в хаті! Я не твержу, що тих суконок не треба. Але хто про це пише? Це могла тільки самотня особа написати! Бо котра ж заміжня жінка признається чоловікові, скільки суконок купує. Навіть хочби і двадцять одну купила, то покаже одну. А робить це тільки для святого спокою, бо й так він їй грошей на ті сукні не дає.

Злість, гнів і досада наповнили моє серце. Щоб хоч трохи пімститись за невдачу, я крикнула:

— А знай, на другий рік напевно поїду. І куплю не тільки сім суконок на снідання, сім до обіду, сім до вечері, сім на „Веселку", сім пар штанців коротких Bermuda і довгих, сім пар черевиків, сім пар панчіх і скарпеток, — розширяла я готову листу, — сім суконок на сонце, сім на дощ, сім капелюхів, сім парасоль, сім, сім, сім — верещала я — і сім костюмів купелевих...

— Ха-ха-ха! Та ти ж води, як вогню боїшся, і одного тобі не треба, — перебив мені скористувавшися з моєї передишки.

— А хто ж купелеві костюми до води купує? Це на те, щоб тих твоїх мільйонерок на „Союзівці" жовч з заздрости залляла!

Ната

Айзенгавер виїжджає до Каліфорнії лікувати перестуду

Вашингтон. — Президент Айзенгавер плянує 30-го вересня по полудні відлетіти до Південної Каліфорнії на 8-денний відпочинок, щоб там на сонці і в сухому повітрі вилікувати простуду, яку дістав під час повороту з останньої поїздки до Европи. Але від'їзд Президента залежний від гурагану Ґрейсі, який спричиняє сильний вітер і зливні дощі, що може припізнити прибуття до Вашинґтону італійського прем'єра Антонія Сені, з яким Президент має конферувати під час другого сніданку в Білому Домі, що мав би відбутися в 11:30 перед полуднем. Коли прем'єр Сені спізниться, тоді його візита в Білому Домі буде відкладена на пізніше, і Президент зможе від'їхати аж в четвер 1-го жовтня. Секретар Білого Дому Джеймс С. Гаґерті заявив журналістам, що Президент виїжджає на лікування перестуди і відпочинок, і тому ніхто не повинен його турбувати, хібащо найближчі приятелі. В середу Президент має ще конферувати з представниками сталеварів і власників сталеварень в справі затяжного страйку в сталевій промисловості. Президент перебуватиме в Каліфорнії в свого приятеля і товариша від гри в ґольфа Джорджа Аллена, який мешкає в Ля Квінта, що є майже передмістям міста Пам Спрінґс. Це є ідеальне місце на лікування перестуди Президента, і тому його особистий лікар генерал-майор Говард Снайдер саме туди дорадив виїхати своєму пацієнтові.

Trident Savings and Loan Association of Chicago, Illinois

SAVE MAIL

ПОШТОВА СКРИНКА Є БАНКОВОЮ ФІЛІЄЮ ДЛЯ ОЩАДНОСТЕЙ „ТРАЙДЕНТА"

МИ ОПЛАЧУЄМО ПОШТУ. ВИ ОДЕРЖУЄТЕ ОПЛАЧЕНІ ЗААДРЕСОВАНІ КОВЕРТИ ДЛЯ ВСІХ ВАШИХ ОЩАДНОСТЕЙ, КОЛИ ВИ ЇХ ВКЛАДАЄТЕ ЧИ ВИБИРАЄТЕ.

ВАШІ ГРОШІ Є ВСЕ ОБЕЗПЕЧЕНІ

НІХТО З НАШИХ КЛІЄНТІВ НЕ СТРАТИВ ЦЕНТА ПОСИЛАЮЧИ НАМ ЧЕКИ, АБО ОДЕРЖУЮЧИ ЧЕКИ ВІД НАС. ЗРОЗУМІЛО, ЩО ВАШІ ОЩАДНОСТИ Є ОБЕЗПЕЧЕНІ ДО

$10,000.00

ЧЕРЕЗ ФЕДЕРАЛ СЕЙВІНҐС ЕНД ЛОВН ІНШУРЕНС КОРПОРЕЙШЕН

ВАШІ ГРОШІ ПРОЦЕНТУЮТЬСЯ 4% РІЧНО І КОЖНОЧАСНО СУМА ДОДАНА ДО ВАШОГО КОНТА ПЕРЕД 15-ИМ ЯКОГОНЕБУТЬ МІСЯЦЯ, ПРИНЕСЕ ВАМ ПОВНИЙ ВІДСОТОК ЗА ЦІЛИЙ МІСЯЦЬ.

ПИШІТЬ АБО ЖАДАЙТЕ ТЕЛЕФОНІЧНО НАШОЇ «ЩАДИ ПОШТОЮ» ЛІТЕРАТУРИ, ПОТРІБНОЇ ВАМ ДЛЯ ЗАПОЧАТКУВАННЯ ВИГІДНОГО І КОРИСНОГО ПЛЯНУ ОЩАДЖУВАННЯ.

ДИВІДЕНДИ ВИПЛАЧУЄМО ПІВРІЧНО 15 КВІТНЯ І 31 ЖОВТНЯ

INSURED

4%

TRIDENT
SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
2035 West 51st Street, CHICAGO 9, ILLINOIS Tel.: PRospect 8-0000

● MISCELLANEOUS ●

ALBERT MAIER, Inc.
Pork Store
Найліпше вепрове м'ясо і м'ясні вироби.
Гуртовий і дрібний розпродаж
1927 Washington Avenue
TRemont 8-8193 Bronx 57, N. Y.

WHITE EAGLE MARKETS
Meats & Provisions — Pork
Наші ковбаси відомі з своєї якости і смаку.
Крамниці містяться:
628 5th Ave. — 4410 5th Ave., Brooklyn.
664 Manhattan Ave., Green Point, Brooklyn.
66-35 Grand Ave., Maspeth, L. I.
Main Office: Tel.: South 8-7347

JOHN KRAUSS, Inc.
117-09 Liberty Ave. (Retail Store)
Richmond Hill, Long Island
М'ЯСО
і
М'ЯСНІ ВИРОБИ

SCHALLER & WEBER
"THE HOUSE of QUALITY"
1654 2nd Ave., New York
28-28 Steinway Ave., Astoria
56-54 Myrtle Ave., Ridgewood
310 Front St., Hempstead
41-06 Main St., Flushing, L. I.

НАВІТЬ НАЙБІЛЬШЕ ХВОРІ НЕ ПОВИННІ ТРАТИТИ НАДІЇ

Моя ціль помагати хворим віднскати здоров'я природною методою.

Шановний Пане Докторе Міллєр!

Почуваюся до обов'язку зложити Вам подяку за велику опіку над мною впродовж повних вісім місяців візит у Вашому ґабінеті. Я, не лише терпів, але й прикро було мені, як всі дивилися на моє скривлене обличчя, наслідком пораження мускулів у висліді хвороби, що заатакувала моє лице. Також хворів я на цукрицю. Пробував я позбутись цих моїх недомагань, різними способами, однак не знайшов я ніде помочі.

Коли за Вашою цінною методою я позбувся не лише цієї страшної хвороби цукриці, але й моє обличчя прийняло нормальний вигляд, мої почування радості і щастя не мали кінця, а мої знайомі, які бачили моє обличчя спершу скривлене, а тепер знову нормальне — не могли надивуватися. За це все складаю Вам ще раз велику і щиру подяку та салютую мої щирі поздоровлення —

Вам відданий Antonio Farias — Seaside Hights, N. J.

Поважаний Докторе Міллєр!

Від 1938 р. хворіла я на обидві ноги, які опухли так, що я не могла ходити. Шукала я всюди помочі, але надаремно. Не могла ходити до праці. На поручення однієї моєї знайомої, рішилася я піти на цю дорогу, бо ж вона була останньою дошкою рятунку. 6 місяців лише була я під Вашою опікою, і вже позбулася хвороби ніг і їх здеформування, так, що тепер можу працювати знову, як фахова, акордова швачка на машині.

За це все складаю Вам цією дорогою мою найбільшу подяку.

Emma Reich — Union City, N. J.

Шановний Докторе Міллєр!

Хотіла б подякувати Вам за велику поправу мойого здоров'я, від часу, як Ви почали опікуватись мною. Метода Ваша є прямо чудесна. Безмежно тішусь, що можу сказати, що маю повне довір'я до Ваших метод лікування та без найменших вагань буду поручати Вас другим хворим.

Agnes Hritz — Paterson, N. J.

Неможливо проголосити всі листи моїх пацієнтів, які складають подяку за опіку і добрі вислідн в їх недомаганнях. Подяки ці від мужчин і жінок, що терпіли на різні недомагання.
ЛИСТИ ЦІ ПОКАЖЕТЬСЯ ВСІМ ЗАІНТЕРЕСОВАНИМ НА ЇХ БАЖАННЯ В МОЙОМУ ОФІСІ.

Dr. Joseph MILLER, D.C., Ph.C.
790 BROAD STREET, NEWARK, N. J.
Tel.: MItchell 2-0773
Години прийнять: ЩОДЕННО — від год. 9:00 рано до год. 7:30 вечора
в НЕДІЛІ і СВЯТА — by Appointment ONLY

ЛІКИ: це найбільш корисний дарунок до КРАЮ!
20% ЗНИЖКИ ВИСИЛАЄМО до ЕВРОПИ 20% ЗНИЖКИ
— Гарантія достави. — Мито оплачується тут. —
ВИСИЛАЄМО ЛЕТУНСЬКОЮ ПОШТОЮ.
Rimifon, Penicilin, Streptomycin, Glucose, Cycloserine, Vitamins — Irgapyrin, Orinase (diabetes), Urodan.
Спеціялісти европ. рецепт полагодять Ваші рецепти точно.
СПЕЦІЯЛЬНІ ПАЧКИ
для хворих на туберкульозу, артретизм, ревматизм, діябетиків, з високим тисненням крови і т. д.
Тонкі найлонові елястичні ПАНЧОХИ, вартости $ 15.00 за $ 4.95
Говоримо українською, російською і польською мовами.
Пишіть або телефонуйте:
B. Feldman Pharmacy
111 Ave. "A" & 7th Street NEW YORK CITY
Tel.: OR 7-5980
СПЕЦІЯЛЬНО: При замовленні поштою або особисто, залучіть вирізок цього оголошення, а одержите на вищезгадані ліки й всі інші 20% ЗНИЖКИ, яку з огляду на велике замовлення покупців — продовжуємо.

Ділимося сумною вісткою із Знайомими,
що НАША НАЙДОРОЖЧА МАМА,
ТЕЩА і БАБУНЯ
Софія з Млодзянів МАСЛОВСЬКА
народжена у Винниках, коло Львова,
заснула в Бозі, по важких терпіннях,
прийнявши Найсвятіші Тайни,
дня 27-го вересня 1959 року Божого,
на 70-му році свойого дуже трудолюбивого життя,
в Рочестері, Н. Й.

ПОХОРОНИ відбулися в СЕРЕДУ, 30-го ВЕРЕСНЯ 1959, з похоронного заведення П. Гарріса, при вул. Клифорд ч. 954, в год. 9:00 рано.

ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!
Хай земля на далекій чужині стане їй легкою.
Горем прибиті
ІВАННА, ЄВГЕНІЯ — доньки
ЗЕНОН, МИРОН — сини
ЄВГЕНІЯ — невістка
БОРИС, ОСИП — зяті
ЗЕНЯ з мужом ЯРОСЛАВОМ, ЛЯРИСА, МАРІЯ
ТАРАС, РОМАН та ІГОР — внуки.

Ділимося сумною вісткою,
що в п'ятницю, дня 25-го вересня 1959 року
несподівано відійшла від нас у вічність
НАША НАЙДОРОЖЧА ДРУЖИНА,
МАМА і БАБЦЯ
бл. п. Катерина КЛОС з дому Метюк
народжена в Довгомостиськах, пов. Судова Вишня.

ПАНАХИДА відбудеться в П'ЯТНИЦЮ, 2-го ЖОВТНЯ 1959 р., в год. 8:00 веч., у похоронному заведенні М. Насевич у Филаделфії.

ПОХОРОН відбудеться в СУБОТУ, 3-го ЖОВТНЯ 1959 року, в год. 9:00 ранку, з Катедри Непорочного Зачаття, на цвинтар Факс Чейз у Филаделфії.

Горем прибиті:
Муж — ОМЕЛЯН Сипова — СОФІЯ
Син — РОМАН Внук — АДРІЯН і Родина

Американці витрачають річно 6 більйонів долярів на курення

Вашингтон. — Відповідні урядові аґенції передбачають, що цього року американці видадуть на курення 6 більйонів долярів, бо число викурених цигарок із кожним роком збільшується, хоч лікарі твердять, що курення спричинює недугу пістряка легенів та різні недуги серця. Цього року американці мають викурити 465,900,000,000 цигарок, а минулого року вони пустили з димом 436,300,000,000 цигарок. Але ті числа не враховують експорту, який має винести коло 19 більйонів цигарок, велика частина яких призначена для американських збройних сил закордоном. Департамент рільництва оцінює, що в ЗДА є 58 мільйонів курців. В цьому році мають випродукувати 485,000,000,000 цигарок, з чого 465,300,000,000 для себе, а 19,100,000,000 для експорту. Сиґар мають випродукувати в цьому році 6,900,000,000 штук або на 350,000 більше як минулого року. Тютюну до люльки мають випродукувати 74,000,000 фунтів, на два відсотки менше як в 1958 році.

● Уряд Південно - Африканського Союзу відмовився видати візу делеґатові англійської Партії Праці, робітничому діячеві Джону Гечеві, відомому противникові расової політики того уряду. Джон Геч заявив, що заборона південно-африканського уряду свідчить про його слабість і про те, що він боїться всякої критики своєї расової політики.

Читайте українські книжки і газети, бо часто читання веде до просвіти, а просвіта і є силою —

HOLLYWOOD BEACH, Florida
(6 миль на північ від півн. Міямі)
Маємо МОТЕЛЬ-АПАРТАМЕНТИ: спальні з кухнею і лазничкою.
ВСІ ВИГОДИ: до моря 30 кроків, близько склепи, пошта і ресторани. — Морські і сонячні купелі цілий рік.
ПРОСИМО ЗАЇХАТИ ДО НАС НА ВІДПОЧИНОК!
SEAGATE MOTEL-APARTMENTS
308 Pierce Street — HOLLYWOOD, Florida
Tel.: WA 3-1777 M. J. HORODYSKYJ — власник

НОВИНА! НОВИНА!
ДАРІЯ ЯРОСЛАВСЬКА
„ЇЇ НЬЮ ЙОРК"
ПОВІСТЬ ІЗ СУЧАСНОГО ЖИТТЯ.
Молода дівчина здобуває своє життя у нових обставинах.
Ціна — $ 2.00
Замовлення і гроші чеками або поштовими переказами, слати на адресу:
"Svoboda"
P. O. Box 346 — Jedsey City 3, N. J.

48 E. 7th St.
New York City
Tel.: GR 3-3550
Нова платівка L. P.
„СПІВАЄ КИЇВ"
прекрасна збірка нових пісень П. Майбороди. — $ 4.95.

● РОЗШУКИ ●

Анна Соловей, дів. ім'я Хома, пошукує
ОДНОСЕЛЬЧАН
із села Черна Дол., пов. Ліско, Устріки Дол. Голоситись на адресу:
Anna SOLOVEY
20 Condence Street
Providence 8, R. I.

Пошукую
п. ЄВГЕНІЮ ЧОРНОБРИВА,
зі села Ославн-Білі, обл. Станиславів. Маю вістку від сестри Заращук.
Марія НОВОСЕЛЬСЬКА
2112 Church Street
Wilmington 2, Del.

● ВАКАЦІЇ ●

MIAMI — FLORIDA — маємо до винайму умебл. апарт. з кухнею, начинням до варення, столовим накриттям на тиждень, місяць, або цілий сезон.
Mr. & Mrs. FRANK TARANDA
684-692 N. E. 85th Street
Miami 38, Fla.—Tel.: Plaza 8-1078

● REAL ESTATE ●

НА ПРОДАЖ
2-род. ДІМ
в Passaic — Lodi
Влизько гайвею ч. 46. Гарний город з виноградом в гарній околиці. Ціна — $ 15,000.
Tel.: GR 2-7957

● MISCELLANEOUS ●

Чи Ви ненавидите
СИВЕ ВОЛОССЯ?
Ви не повинні його мати.
Модерна метода дає Вам можливість усунути сиве волосся. Привертає давній кольор волосся, без фарбування. Вживання щоденно малої кількости чудесно переводить зміну, що навіть найближчі приятелі забудуть, що Ви були колись сиві. Заощадіть собі клопоту, висилаючи цей вирізок до:
TRYSAN CO, Dept. 204,
Peekskill, N. Y.
Звідти вишлють Вам пляшку з повними вказівками вживання, за яку заплатите поштареві — $ 3.50 при доставі. Ніхто не потребує знати Вашої таємниці. (Ваше ім'я і адресу треба виписати на задній сторінці коверти й будете певні, що одержите, без опізнення).

НОВИНКА ДІТОЧКАМ!
оповідання для дітей Іванни САВИЦЬКОЇ
„Наша Хатка"
З розкішними великими ілюстраціями.
Петра Андрусева
Ціна — $ 1.50
Спішіть з замовленнями:
"SVOBODA"
83 Grand St., Jersey City 3, N. J.

ВІЛІЯМ КОВАЛЬЧИК
Погребник
Community Funeral Home
Air Conditioned
Занимається похоронами. Ціни приступні для всіх. Обслуга чесна і найкраща. У випадку смутку в родині кличте, як в день так і в ночі:
Community Funeral Home
Yonkers, N. Y.
YO 9-7272

Петро ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається похоронами
в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
Контрольована температура. Модерна каплиця до ужитку даром.
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568

ТАРЗАН, ч. 4335. Принагідне відкриття.

'OUR PROBLEM WAS TO GET THIS MOLD TO GROW PROFUSELY,' SAID REDFIELD. 'WE TRIED VARIOUS ENRICHED BROTHS, AND THEN ONE MORNING A STRANGE THING HAPPENED... I STUMBLED INTO THE LAB AND SAW A DEAD MONKEY, FOAM FLECKING HIS LIPS--'

HE HAD DIED FROM SAMPLING OUR CULTURE MEDIA. THUS, BY SOME PHENOMENON, THE LAST BROTH WE ADDED TURNED THE MOLD INTO A LETHAL POISON!

— Нашою проблемою було спричинити, щоб та плісняка якнайбільше розмножувалася, — сказав Редфілд. Ми випробовували різні добривні відвари, аж нагло одного ранку сталася дивна річ. Я увійшов до лябораторії і побачив неживу мавпу із заплямленою піною на устах...

Мавпа згинула від зразка нашої культури. Таким робом, що є рідкісним явищем, останній відвар перемінив плісняву на смертоносну отруту!